

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kalėd. 25 a

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, LIEPA — JULY 16, 1980

NR. 165

LKB KRONIKA NR. 41

ŽINIOS IŠ VYSKUPIJŲ

Telšiai. 1979 m. spalio 17 d. Telšių Katedros zakristija, būdint kun. Jonui Kauneckui, atvyko LTSR Ministrų Tarybos darbuotojas — vadovaujantis ateistas Pranas Mišutis. Jis ėmė klausinėti kun. J. Kaunecką, ar čia esanti jo pirmoji darbo vieta, atrodo, kad esąs dirbęs Viešvėnų klebonu. Kun. Kauneckas patvirtino, kad Viešvėnų parapiją tik aptarnavęs.

Po to, Mišutis pradėjo pasakoti, kad jis pats buvęs Mišių parnautojas, tikėjimo netekęs dėl blogų kunigų. Bet vis tik turįs pažįstamų kunigų ir su jais nuolat bendraujantis. Pripažino, kad Tarybų valdžia yra padariusi klaidų Bažnyčios atžvilgiu: Rusijoje be reikalo uždaryta; išgrįžta daug cerkvių, Vilniuje bei Kaune gal nereikėjo uždaryti tiek bažnyčių, bet šiuo metu jų pilnai pakanka. Reikia pripažinti, kad Lietuvoje mažiau uždaryta bažnyčių, negu kur nors kitur: Sniečkų tiesiog gindavę bažnyčias, tą patį darą ir Lietuvos ateistai. Ir dabar Lietuvoje visos bažnyčios esą suremontuotos, apšildomos, tokios nebuvę nė prieškariniais laikais.

Po to Mišutis ėmęs klausinėti kun. J. Kaunecką, kuo jis esąs nepatenkintas — juk dauguma kunigų turi lengvas mašinas ir

visi gerai gyvena. Labiausiai sveičiui iš Vilniaus nepatiko, kodėl kun. Kauneckas kritikuoja ateizmą ir ateistinę mokymą. Jo žodžiais tarė, bloga mokyimo kokybė esanti dėl to, jog visiems, net ir negabiems privalomas vidurinis išsilavinimas. Ne visi sugeba mokytis, o dalis jų nesugebanti net bando stoti į aukštąsias mokyklas. Kun. Kauneckas pamokslą Šiluvoje 1979 m. rugsėjo 15 d. Mišutis pavadino įžulimo viršūne, kur jis kaip ateistas apšauktas melagiu. (Kun. J. Kauneckas pamokslė Šiluvoje Mišutį vadino melagiu, komentodamas jo knygą „Religija, Bažnyčia, Ateizmas“, nes toje knygoje Mišutis teigia, kad Lietuvoje Sutvirtinimo sakramentą 1976–76 mokslo metais priėmė vos 8 proc. vaikų. Tai yra grynas melas: Lietuvoje per metus gimsta 50–60 tūkst. vaikų, 8 proc. būtų tik 5000. Tuo tarpu vien Telšių vyskupijoje Sutv. sakr. 1978 m. priėmė 11,000, o 1979 m. — 8000, o Lietuvoje — 6 vyskupijos. Mišutis rašo, kad 1977 m. Šiluvoje per atlaidus apsilankė tik 1600 žmonių, tuo tarpu vien šv. Komunijos išdalinta dešimtims kartų daugiau. Pvz., 1979 m. — 4800. Ir toks melas — dažna me knygos puslapyje.)

(Bus daugiau)

Maskva pasirengus pradėti Olimpiadą

Mieste trigubai daugiau milicijos

Maskva. — Tarptautinio olimpinio komiteto pirmininkas lordas Killanin pareiškė pirmadienį, kad jis po šių metų Olimpiados iš pareigų pasitrauks ir daugiau nekad kandidatuos. Savo kalboje tarptautinio komiteto posėdyje jis išspėjo politikus neįsikišti į sporto reikalus. Dabartinės olimpiados boikotas palies pasaulio sportą ilgiems metams ir pakenks olimpiniam judėjimui. Komitetas trečiadienį turės išrinkti naują pirmininką, kuris perims pareigas po Maskvos žaidynių.

Maskva pasirodusi žaidimų atidarymui. Jei normaliai Maskvoje yra 80,000 uniformuotų milicininkų, tai šiuo metu jų skaičius siekia 240,000. Milicijai padeda tūkstančiai „draugininkų“, suvežti iš milicijos mokyklų ir karo akademijų. Jauni pareigūnai nešioja ant uniformų ženklą, raidę „K“. Į šį skaičių neįeina sustiprintos KGB ir kariuomenės jėgos. Visi keliai į Maskvą saugomi. Sargybos stovi kiekviename miesto kvartale, o Olimpinis kaimelis daugiau panašus į Liubjankos kalėjimą. Kas 100 metrų stovi ginkluotas sargybinis. Visur pilna elektroninių „akių“. Įvairūs aparatai perspėja apie neteisėtą elgesį. Trena ir sporto vadovai. Labai sustiprintos sargybos prie Maskvos viešbučių. Nuo liepos 10 d. į Maskvą gali atvažiuoti tik asmenys su olimpiniais pasais arba tie sovietų piliečiai, kurie gali įrodyti, kad jie gyvena ir dirba Maskvoje.

Sovietų propaganda šitoki saugumo sustiprinimą aiškina tuo, kad užsieniečiai, visokie imperalistiniai agentai, planuoja pakirsti socializmo sistemos šaknis, veža į Maskvą visokius šnipinėjimo aparatus, literatūrą, planuoja terorizmo veiksmus.

Jau prieš žaidimus iš Maskvos išvežti mokyklinio amžiaus vaikai, kad jiems nepadarėtų neigiamos įtakos įvairūs užsieniečiai, išgabenti režimui nepatinkami asmenys. Milicija net įsėdė automobilių savininkams, kurių mašinos ar subraižytos ar sulankstytos, nesirodant su tokiais „laukais“ Maskvos gatvėse, negadinti sostinės vaizdo svečių akyse. Provincijų geležinkelio stotys neparodo draugikinių bilietų į Maskvą, išskyrus maskviečiams, čia pastoviai gyvenantiems. Ir tie turi pasirašyti, pirkdami bilietą, kad nepereistų bilieto kitiems.

Užsieniečiams skirti viešbučiai ir olimpinis kaimelis turi daug maisto produktų, kurių miesto gyventojai retai gauna nusipirkti. Keli jauni pagalbinių milicininkai bandė prie vienos krautuvinės išskirstyti sustojusius eilėje žmones, apeliuodami į juos, kad eilės sudarys užsieniečiams bloga išpušį. Stovėjusieji atsakė išsiskirstyti, sakdami, kad jiems reikia valgyti. Jaunuoliai pagrasino eilėje laukiančius suimti, tada keli vyrai atsiliepė: „Geriau pašaukite reguliarią miliciją, nes jūs mūsų nesuimsite“. Draugininkai pasitraukė ir milicijos nepašaukė, o „eilutė“ neišsiskirstė, kol nenusipirko reikiamų prekių.

Korespondentai pasakoja, jog suvenyrų parduotuvėse ir užsieniečiams skirtose parduotuvėse matosi ir Maskvos milicininkų pirkėjų. Jie naudojami proga įsigyti daiktų, kurių po žaidimų parduotuvėse vėl nebėliks.

— Lenkijoje mirė atsargos generolas Zygmunt Berling, 83 m. amžiaus. Jis praėjusio karo metu daug prisidėjo organizuojant išsivijus lenkų kariuomenę, kuriai vadovavo gen. Andersas.

Respublikonų konvencijoje kalbą pasakė Indianos senatorius Richard Lugar, kurį gan daug partijos narių siūlo paskirti viceprezidentiniu kandidatu.

Respublikonų partijos konvencija Detroite

Daug kalbėtojų, visi puola Carterį

Detroitas. — Buvęs prezidentas Geraldas Fordas pažadėjo respublikonų konvencijoje Detroite „daryti viską, kad Ronaldas Reagan būtų išrinktas prezidentu“. Konvencijos salėje susirinkę 1.994 partijos delegatai sutiko buvusio Reagano politinio konkurento Fordo pareiškimą ilgais plovimais. Buvęs gynybos sekretorius Donald Rumsfeld kritikavo prezidento užsienio politiką, kuri pasižymėjusi „nustebimais“. „Mes turime prezidentą, kurį nustebino sovietų invazija Afganistane, nustebino Irano amerikiečių įkaitų pagrobimas, nustebino sovietų kovos briauną Kuboje“, kalbėjo Rumsfeldas, kurį nemažai respublikonų siūlo išrinkti kandidatu į viceprezidento vietą.

Pirminių rinkimų laimėtojas Ronaldas Reaganas, atvykęs į konvenciją, juokais pasakė turėjęs sapną. Prezidentas Carteris klausė jo, kodėl jis nori atimti Carterio pareigas. Reaganas atsakė, jog jis nori ne jo darbą atimti, bet būti prezidentu. Vakar konvencijoje vėl turėjo būti daug kalbų, tarp jų ypatingą susidomėjimą kėlė buvusio valstybės sekretoriaus Henry Kissingerio ir buv. Texas gubernatoriaus, nesėkmingo kandidato į prezidento vietą John Conal ly kalbos.

Japonų partija parinko premjerą

Tokio. — Japonijos valdančioji politinė partija išrinko savo pirmininku Zenko Suzuki, kuris pakeis mirusį premjerą Ohirą. Naujasis parlamentas susirinks ketvirtadienį ir patvirtins Suzuki premjeru.

Zymūs liberalų demokratų partijos veikėjai, buvęs gynybos ministris Nakasone ir buvęs tarptautinės prekybos ministris Komoto paskelbė, jos jėdų sutinka su partijos sprendimu ir remia naująjį premjerą.

Respublikonai politikai, kritikuodami demokratų vyriausybės darbą, turi nemažai „amunicijos“, nes per praėjusius ketverius metus vyriausybė turėjo daug užsienio politikos ir ekonominių nepasisekimų. Respublikonai siekia ne tik laimėti Baltuosius rūmus, bet ir kongresą. Partija turėtų atimti 59 dabar demokratų laikomas Atstovų rūmų vietas.

Pirmadienį Detroite įvyko 11,000 moterų demonstracija. Jos reikalavo pakeisti partijos programą ir pasisakyti už Lygių Teisių papildymą. Mažesnę grupę reikalavo pakeisti programoje abortų pasmerkimą.

Vakarų Vokietijoje besilankęs nepartinis kandidatas John Anderson irgi kritikavo prezidento Carterio politiką, kurios negalima iš anksto pramatyti. Andersonas kalbą vokiečiai, yra tarnavę kaip užsienio tarnybos valdininkai Vakarų Berlyne 1952–1955 metais, pareiškė, kad amerikiečiai labai vertina vokiečius, kaip savo stipriausius sąjungininkus. Andersonas kritikavo Carterį, kad jis nesitaria su V. Vokietijos vadais užsienio politikos problemose.

Moterų teisių konferencija

Kopenhaga. — Danijoje vyksta tarptautinė konferencija moterų teisių reikalams. Dalyvauja 2300 delegatų iš 153 kraštų. Jungtinių Tautų sekret. Waldheimas pareiškė kalboje, kad moterų lygybė pasaulyje dar daug kur neturi lygių teisių. Jų tarpe daugiau bėda, jos menkiau atlyginamos, turi sunkiau dirbti, neturi lygių politinių teisių.

— Libijoje kovo mėn. buvo suimti šeši vokiečiai geologai, tyrinėję kalnuotas dykumos sritis prie Libijos—Sudano pasienio. Esančiųjų vokiečiai mokslininkai buvo paleisti.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Saudi Arabijos užsienio reikalų ministras Saud al Faisal pareiškė Beirut spaudoje, kad jo šalis nekeis naftos gamybos politikos ir išlaikys dabartinę produkciją, po 9.5 mil. statinių kasdien.

— Indijoje prasidėjo derybos su Sovietų Sąjungos delegacija dėl sovietų karinių lėktuvų Mig-23 pirkimo Indijos aviacijai.

— Kuba apkaltino Maroką, kad jo karo lėktuvai puolė du Kubos laivus prie Afrikos krantų. Maroko vyriausybė pasakė nieko apie šį puolimą nežinanti.

— Irano stipriausios politinės partijos — islamo respublikonų — veikėjas Rafsanjani pareiškė, jog 99 nuoš. parlamento narių pritaria amerikiečių įkaitų teisumui, jei nebus sugrąžintas buvęs šachas ir jo išvežti turtai.

— Pietų Korėjos vyriausybė pakeitė saugumo departamento viršininką. Juo paskirtas III-sios armijos vadas gen. Yu Hak song.

— Amerika uždraudė importuoti iš Meksikos tunos žuvis. Praėjusią savaitę Meksika sulaukė tris amerikiečių žvejų laivus už žuvalvimi teritoriniuose Meksikos vandenys. Meksikos tunos eksportas į JAV siekia 20 mil. dol. per metus.

— JAV karo laivyno helikopteris išgelbėjo iš ant sekulmos užplaukusio laivo 55 vietnamiečius pabėgėlius. V. Vokietijos laivas atplaukė į Singapūro uostą su 422 vietnamiečiais bėgliais, kurie buvo surinkti iš mažų laivelų per 12 dienų.

— Lenkijoje prasidėjo darbininkų streikai, protestuojant prieš kai kurių prekių kainų pakėlimą.

— Indijos policija nušovė 4 Jalgom miesto riaušinininkus ir sužeidė 34.

— Norfolko karo laivyno uoste nežinomi sabotažininkai sužalojo 7 helikopterius. Panašūs sabotažo veiksmai buvo atvirsti vasario 20 d. Nusikaltėlių išaiškinti nepavyko.

— Kongresmanas Charles Diggs, Detroito juodasis, turės pradėti kalėjimo bausmės liepos 23 d. Jis nuteistas kalėti 3 metus.

— Kanadoje, Mississaugos senelių namuose, gaisras nužudė 21 asmenį, 33 sužeisti.

— Tris jauni vyrai pabėgo iš Rytų Vokietijos guminė valtimų išgelbėjo švedų laivas prie Bornholmo salos.

— Exxon naftos bendrovė sušalė naują gan turtingą naftos ir dujų šaltinį netoli Mobile miesto Alabamoje.

— Turkija nuvertino savo lirą 2.8 nuoš.

— Maskvoje mirė sovietų rašytoja Galina Serebriakova, 74 m. amžiaus. Ji praleido apie 20 metų sovietų lageriuose.

— Vakarų Vokietijos užsienio prekyba gegužės mėn. davė per teikių 165 mil. dol. kada praėjusiais metais perteklius buvo daug didesnis. Šių metų prekybos pelnas sudaro tik trečdali pernykščio pelno.

— Etiopijoje sušaudyti keturi kareiviai, planavę nuversti komunistinę vyriausybę. Jie tarnavę Amerikos CIA agentūrai.

Lėktuvo nelaimė

Maskva. — Reuteris paskelbė, kad praėjusią savaitę prie Alma Atos miesto nukrito keleivinis sovietų lėktuvas, skridęs į Krymo kurortą Simferopolį. Paprastai tokiems nuotoliams naudojami TU-154 lėktuvai, kurie veža 152 keleivius ir 6 įgulos narius. Skelbiama, kad nelaimėje visi žuvo.

Prancūzas atsisakė pakeisti kalbą

Afganistane nauji šiauriečiai kariai

Maskva. — Prancūzijos ambasadorius Maskvoje Henri Froment-Meurice pirmadienį turėjo pasakyti kalbą Bastilės dienos proga per Maskvos televiziją. Tai jau išsėjęs tradicija, lygtai kaip ir Amerikos ambasadoriaus kalba liepos 4 d. proga. Prancūzas turėjo savo kalboje kelis sakinius apie sovietų intervenciją Afganistane. Sovietų cenzoriai pareikalavo tuos sakinius išmesti, tačiau ambasadorius nesutiko ir visai nepasirodė Maskvos televizijoje. Panašiai ir JAV ambasadorius Thomas Watson, kurio kalboje irgi buvo sovietų pasmerkimas dėl invazijos Afganistane, atsisakė pasakyti kalbą, nesutikdamas keisti jos turinį.

„Associated Press“ korespondentė Edith Lederer, aplankiusi Afganistaną, paskelbė, kad sovietai ten lėktuvais privežė daugiau lengvųjų tankų ir šarvuotų automobilių su vikšriniais ratais, kurie gali įkopti ir aukštumas. Korespondentė rašo, kad į išvežtų sovietų kareivių vietą atvežami nauji daliniai, kaip ji sako „šviežadžiai“. Buvusieji daliniai turėjo daug uzbekų, tadzikų kil-

mės kareivių, azijiečių rasės, o nauji daliniai yra šiauriečiai, daug mėlynakių. Nors jų tautybė nežinoma, bijoma, kad kareivių tarpe gali būti nemažai pabaltiečių.

Diplomatiniai Indijos sluoksniai skelbia, kad sovietai Afganistane sustiprino „keršto puolimus“. Apylinkės, kur įvyksta afganų laisvės kovotojų puolimai, puolamos lėktuvų ir helikopteriu, bombarduojami apylinkės kaimai. Per paskutines 10 dienų sovietų aviacija su žeme sulgino 50–60 afganų kaimų, žuvo tūkstančiai nekaltų žmonių, jų tarpe daug moterų ir vaikų. Praeityje sovietų lėktuvai daužydavo gretimais kaimais, netoli nuo užpuolimo vietos. Dabar puolamos ir toliau nuo mūšio lauko esančios vietovės.

Argentina parduoda sovietams javų

Buenos Aires. — Argentina ir Sovietų Sąjunga praėjusią savaitę pasirašė naują prekybos sutartį. Per ateinančius penkerius metus Argentina parduos sovietams 22.5 mil. metrinų tonų kukurūzų, sorgo ir sojos pupelių. Sutarties pavidubins Argentinos javų eksportą į Sovietų Sąjungą.

Argentina, kaip žinoma, pasmerkė sovietų invaziją Afganistane ir boikotuoja Maskvos olimpinis žaidimus, tačiau biznio su sovietais neatsisakė.

Karščiai tęsiasi

Wichita Falls. — Texas valstijoje jau 22 dienos, kai temperatūra siekia daugiau 100 laipsnių. Karščio banga palietė 16 valstijų, sumušė įvairius temperatūros rekordus. Mokslininkai paskelbė pareiškimą, kuriame sakoma, jog dėl neįprastų karščių reikia kaltinti Washingtono valstijos St. Helens ugnikalnio išsiveržimą. Nuo karščių jau mirė 576 žmonės, jų tarpe keli kaliniai kalėjimuose, kur nėra jokių oro vėsinimų.

Egzekucijos Irane

Teheranas. — Irano spauda paskelbė, kad revoliuciniai teismai sušaudė keturiuos miestuose 24 asmenis, jų tarpe buvusį kariuomenės štabo narį gen. Hatam ir Imperinės gvardijos karininką Rajabian. Tabrizė sušaudė du bahajų religijos narius. Kiti sušaudyti buvo kriminaliniai nusikaltėliai, net du revoliucijos rėmėjai, žudė piliečius.

Egipte pranešta, kad buv. Irano šacho sveikata vėl pablogėjo. Atsiradęs uždegimas kojoje, pakilusi temperatūra.

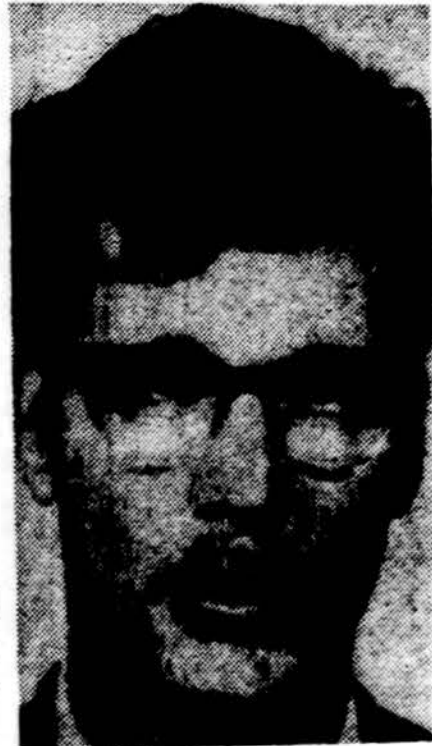
— Praėjusią savaitę jūros narai iškelė iš jūros dugne gulintį ispanų laivą „Margarita“, nuskenusio 1622 m. uragano metu, apie 20 mil. dol. vertės aukso ir sidabro. Laivas nuskendo apie 35 mylios nuo Floridos krantų.

KALENDORIUS

Liepos 16 d.: Škaplierinė, Vitalijus, Kovaldas, Danguolė. Liepos 17 d.: Aleksijus, Generosa, Aukštis, Nelda. Saulė teka 5:29, leidžiasi 8:24.

ORAS

Saulėta, karšta, tvanku, temperatūra dieną 95 l., naktį 80 l.

Amerikietis diplomatas Richard Queen, buvęs Teherane vicekonsulas, paleistas įkaitas, šią savaitę bus parvežtas namo iš V. Vokietijos ligoninės, kur jam pripažintas išsiplėjęs kraujagyslių užsikimšimas.

SKAUTYBĖS Kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŪ RAMOVĖ
Redaguoja: skta. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629
Telefonas 476-7089

KURIUO KELIU VESTI TUNTĄ

Kai Brolis Jaunius manęs paprašė dalyvauti šiame simpoziume ir pasakė temą, "Kurio keliu vesti tuntą", ir, kad man atitektų ginti lietuviškumą gaires, ilgai galvojau, kaip iš viso galima būtų atskirti lietuviškumą nuo skautiško Lietuvos Skautų Sąjungoje. Šios gairės yra taip tampa susijusios mūsų organizacijos, kad yra net sunku apie jas atskirti galvoti. Aš manau, kad jei kalbame apie mūsų organizacijos tikslus, mes turime sakyti, kad mūsų pirmiausia tikslas yra lietuviškumo ugdymas, o antrasis — skautybės principų mokymas, o jei kalbame apie tikslų įgyvendinimą, tai žinoma, skautybė vyrauja.

Prieš tęsiant toliau, norėčiau paaiškinti kaip aš suprantu „lietuviškumą“ — tai ne Lietuvos istorijos, literatūros, ar geografijos žinojimas, bet lietuviška dvasia — pasididžiavimas lietuvių kalba ir kultūra ir net pagarba jai. Aš taip ir suprantu išėjimo organizaciją, įskaitant ir skautų, tikslą — lietuviškos dvasios įskiepijimas ir ugdymas jaunime. Be šio pagrindinio užsimojimo, mes nesiskiriame nuo amerikiečių organizacijų.

Sprendžiant klausimą, ar tuntą vesti per lietuviškumą ir skautavimą ar per skautavimą ir lietuviškumą, reikėtų atkreipti dėmesį į visų lietuvių organizacijų bendrą tikslą išėjimoje. Mes visi siekiame tų pačių rezultatų: stengiamės jaunimui įskiepiyti meilę lietuviškumui, išlaikyti lietuvių kalbą, puoselėti lietuviškus papročius ir organizacijos tradicijas. Kaip kiekviena organizacija šiuos tikslus įgyvendina, priklauso nuo jos pasaulėžiūros, filosofijos ir užsimojimų — ar per skautiškumą užsimeisimui gamtoje, ar per filosofinius pašnekesius pas ateitininkus, ar per pamokas lituanistinės mokykloje. Bet vis vien mes dalyvaujame būdami tos pačios kilmės žmonės, kalbame ta pačia kalba. Tur būt dar dabar dauguma jaunesniųjų skautų tėvų tikisi, kad įrašydami savo vaikus į skautų organizaciją, jie daugiau užtikrins, kad jų vaikai užaugs geresniais lietuvišiais. Ar jų vaikas bus ar nebus geras skautas tur būt mažiau aktualus tėvų rūpestis. Šitaip analizuojant mūsų išėjimo skautiškos organizacijos tikslus, reikėtų pripažinti, kad daugiau išskyla lietuviškumą nei skautiškumą — mes esame pirmiau lietuvi, o tada skautai; priklausome didesnei lietuvių tautai, o paskui jos šakai — skautų organizacijai. Reiškia, mes pradėdami su lietuviškumu ir tada pereiname į skautiškumą. Todėl sakytų, kad skautų ir kitų organizacijų pagrindinis tikslas

las būtų išlaikyti ir toliau sklepti lietuviškumą jaunime.

Norėčiau jums pateikti keletą minčių, kaip mes, skautų organizacijoje, siekiame ar galime atskirti lietuviškumą tikslą ir kur, mano nuomone, glūdi jo esmė. Eia naudosis savo ir draugų skautiško gyvenimo pavyzdžius.

Pirmiausia, galvoju, kad jei rimtai pažūrėtume į skautų organizaciją, pamatytume, kad pavieniai skautišką užsimeisimą nėra gyvybiniai svarbūs; nei mazgu rišimas, nei vartų statymas, nei audimas, nei ugdymo lietuviškumo jausmo. Kiek dabartinių ar buvusių skautų vadovų iš tikrųjų atsimeina morzės abėcėlė ar kaip risti kiekvieną mazgą, jei jie tiesioginiai nebendrina skautais? Tačiau, šie žmonės turi lietuvišką dvasią ir daug maionių prisiminimų iš dienų, praleistų skautų gretose. Mano nuomone, lietuviškumo jausmo brendimas skautuose priklauso nuo dviejų dalykų: nuo vadovo, vadovės pavyzdžio ir nuo jų sugebėjimo suurti savo vadovaujamą vienietą, kad jo vadovaujami skautai jaustųsi svarbiais vieneto nariais. Vadovo pavyzdys ir vadovavimo gabumai dažniausia nusprendžia, ar organizacijos nariuose augs lietuvišką dvasią.

Daug psichologijos bandymų ir teorijų teigia, kad organizacija bus kaip vadovai. Ir šeimoje, ir skiltyse, draugovėse ir tuntuose, nariai seka vado pavyzdžiu, mokosi iš jo pasisėkimų ir nesėkimų, stengiasi jam prilygti. Todėl yra labai svarbu, kad skautų vadovas ir vadovė pirmiausia galėtų duoti gerą pavyzdį, būtų subrendę ir turėtų tiksliai užsibrėžtus užsimojimus.

Skautų vadovas turėtų mokėti pritraukti kiekvieną skautuką, skautukę, ją branginti ir duoti jam-jai suprasti, kad jis yra svarbus grupės narys. Kai pati pagalvojau apie savo skautavimo ryškiai stovi kelios vadovės, kuodienas, mano prisiminimuose rados davė ne tik puikius pavyzdžius, bet ir, jų dėka, mes pajutome, kad mūsų nuomonės, siūlymai ir, paprasčiausiai, dalyvavimas skautų Sąjungoje buvo svarbus ir reikalingi. Jos daug prisidėjo prie mūsų bendro brendimo, pasitikėjimo savimi ir didžiavimosi mūsų lietuviška kilmė. Jos taip pat buvo labai lietuviškos ir per jų pavyzdį mes pradėjome domėtis lietuvių kalba, literatūra ir kultūra. Prisimenu smagus laikus, kurie buvo nepaprastai svarbūs, nes vadovės buvo ir mūsų draugės.

Žinau, kad priklausymas grupei taip pat ugdo lietuviškumą. Kiekvienas žmogus nori priklausyti kokiai nors jam naudingai grupei prie kurios jis gali pelningai prisidėti. Kai vadovas su-

Stovykloje gražiai įsikūrusi „Arų“ skiltis.

Nuotr. G. Plačo

STOVYKLOS MINTYS

Kai aš atsikėliau iš ryto, Ir pakvėpinau vasaros orą, Tai žinoju, kad stovykla artėja, Tai mano didelis noras.

Iš ryto visi skuba, Autobuso visi laukia, Į stovyklą visi važiuoja Ir visiems taip linksma, dainuoja.

Stovykloje jau atsiradom, Palapinės visi stato, Visi laukia lauko, Nes visi jau taip išvargę.

Aš apie stovyklą svajoju, Nežinau, ar taip bus tikrai. Žinau tik vieną dalyką, Stovykloje laiką praleisiu.

linksmai.
Alida Vitalė,
Birutės draugovė

geba kiekvieną skautą taip pritraukti ir įtraukti į veiklą, jis iš esmės sako, kad „tu esi vertingas žmogus, mes norime, kad tu čia priklausytum ir jauskis kaip namie. „Tokio jausmo suteikimas yra nepaprastai svarbus visų amžių žmonėms, o ypač jaunimui. Jei vadovai sugeba tampa-riai apjungti savo vadovaujamą vienietą, kuris dirbtų vienam tikslui ir jei šis vadovas teikia gerą lietuviškumo pavyzdį, galima beveik garantuoti, kad geras nuosimtis skautų didžiūsis ir domės lietuvių kalba ir kultūra.

Dar turėčiau pridėti, kad skautų organizacija niekad neturėtų atstoti lituanistinių mokyklų. Literatūros, kalbos, istorijos ir geografijos tiesioginis dėstymas nepriklauso skautų užsimeisimui reikauti. Tai yra mokyklų užduotis. Tačiau, reikėtų pripažinti, kad skautų organizacija tur būt geriau sugeba išgildinti lietuviškos dvasios brendimą jaunime negu lituanistinės mokyklos.

Tai ne visai mokyklų kaltė. Lietuvišką dvasią yra ugdoma per asmeniškas pažintis, pavyzdžius, draugystes, kai artimai paliečiame asmens gyvenimą. Dažnai mokyklose tai yra neįmanoma padaryti, kai klasėje yra apie 15 mokinių, vienas mokytojas, suolai ir kietai nustatyta programa. Skautuose, tačiau, yra mažesnis grupės, didesnė galimybė asmeniškai kontaktui, draugystei formavimui, lankstesnė programa ir nėra spaudimo būtinyje atlikti „pamokas“ ar užsimeisimus. Labai dažnai, jei ko nors per daug nestuminame, jis savaime pasidaro. Mano nuomone, taip ir būna su lietuviškumu Lietuvių skautų sąjungoje.

Pagaliau, negaliu atvirai nei su ramia sąžine sakyti, kad skautai vadovai turėtų vesti tuntą vien per lietuviškumą ir skautavimą ar vien per skautavimą ir lietuviškumą. Mano nuomone, abi gairės turėtų būti vienodai puoselėjamos kiekviename skautiškoje vietoje; jos viena kitą papildo. Be to, jei nepabrėžtume skautavimo, tai jaunimas galėtų stoti į bet kokią lietuvišką organizaciją, o jei nesigilintume į lietuviškumą ir tik norėtume auklėti vaikus pagal Baden-Powellio filosofiją, tai galėtume dabar išbraukti „Lietuvių“ iš Lietuvių Skautų Sąjungos ir stoti į amerikiečių skautų organizaciją.

ps. fil. Danutė Bruškytė

SVEIKINAM STOVYKLAUJANCIUS

Stovyklon suskridusius Chicago seses ir brolius, jų vadovus ir vadoves sveikindami linkime gerą oro, giedros ir darbingos nuotaikos. Lietuviškas žodis ir smagi skautiška daina teskamba stovykloje nuo pirmojo vėliavų pakėlimo iki atsiveikimo lauko.

Budėkite!

SKAUTYBĖS KELIAS
Chicago skautininkų-kių ramovė
Chicago skautininkų draugovė

STOVYKLA LANKANČIŲ DĖMESIUI

Visų keturių Chicago tuntu skautės ir skautai šiuo metu stovyklauja Rako stovyklavietėje, Custer, Mich. Stovykla prasidėjo liepos 12 d. ir baigsis liepos 26 d. Viduriniame savaitgalyje liepos 19–20 d.d. laukiama atsilankant svečių — tėvelių, skautiškos vadovybės narių ir kt. Taip pat laukiama ir savaitgalio stovy-

KERNAVES TUNTO „KEPURINĖS“ STOVYKLOS DAINA

Žodžiai: N. Užnabalienės
Muzika: St. Slizio

Karaliaus Mindaugo sena Kernavė
Pirma budėjo amžių glūdomoj.
Ištikimybės pažada mes davę
Budėsim žemėj nors ir svetimoj.

Lietuviškasis žodis, kad netiltų,
Kad būtų meilė artimui gyva
Ir metų metais į padangę kiltų
Žaliosios rūtos mūsų vėliava.

Rankas, daines ir šypsenas supynę,
Keliamam Dievo, artimo keliu.
Lai skamba sutartinė kernavičių,
Tėvų šalie, aš taip tave myliu.

Nuo KETVIRTAD., LIEPOS 17 D.

SPECIALUS PASIRINKIMAS MENISKŲ BRANGENYBIŲ
PRIEŠ „SIDEWALK SALE“ — IŠPARDAVIMĄ —
10% IŠ 50% NUOLAIDA.

SIDEWALK SALE — IŠPARDAVIMAS

įvyks liepos 24–25–26 d.

ISSIKIRPKITE

SU SIUO KUPONU
30% nuolaida perkant virš \$300.00
20% nuolaida perkant virš \$100.00
10% nuolaida perkant iki \$100.00

Tik 10% nuolaida už „collectables“ rinkinius.
Dar speciali grupė įvairių daiktų išparduodama net už pusę kainos.

Kuponas galioja iki 1980 m. rugpjūčio 4 d.

Hummel Anrl Lladro Dresden Kristalas Fawcett Porcelano lėlės

14 K. Aukso — Sidabro — Gintaro Papuošalai

IREMUOJAME PAVEIKSLUS

AVALON GALERIJS

4243 S. Archer Ave., Chicago, Tel. 247-6969

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

• RŪPEŠTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiekvieną dieną nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadienis nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. — 476-2206

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvėpinimai už gautas prenumeras nesuminiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisyso nurodžius. Nesunaudojot straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

draugystes, praplėskime savo skautišką žinių lobyną. Visi kviečiami ir laukiami.

VERTINA SKAUTIŠKĄ TALKĄ

Chicago skautija nuosirdžiai ir uoliai talkino įvairiuose praėjusių šeštiosios Lietuvių Tautinių šokių šventės darbuose. Visa eilė skautininkų-kių buvo aktyviai įsijungę į šventės organizavimo ir

pravedimo komiteto darbus. Didžioji skautiško jaunimo dalis, priklausanti įvairioms šokių grupėms, dalyvavo didingoje programoje. Na, o tie, kurie nešoko — budėjo prie įėjimų, nurodinėjo vietas, talkino tvarkos palaikyme, šventės leidinio platinime (Nukelta į 4 pusl.)

Advokatų Draugija

VALDEMARAS BYLAITIS

IR

VINCAS BRIZGYS

Telsių daktarai

2458 W. 60th Street, Chicago, Ill.

Visi tel. 778-8000

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akusheris ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00 val. popiet, treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. — 582-0221

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. — 740-0021

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Ištaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMAT, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. — Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mo ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penktad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Tel. — 282-4422

Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
Tel. — GR 6-0617
6958 S. Talman Ave.

Ofs. tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7) šeštadieniais pagal susitarimą.

"Kad, ar mama neužmiršo nupirkti baterijų mano lemputei?" svarsto, laukdamas atsilankančių tėvelių, viikiukas, ilgėsingai žvelgdamas į vieškelio pravažiuojančius automobilius.
Nuotr. Paulius Vitkus

SODYBŲ NAIKINIMAS

Nepriklausomoje Lietuvoje buvo apie 300,000 žemės ūkių. Tai buvo labai įspūdingas ūkinis ir tautinis veiksnys, kuriuo rėmėsi visos valstybės bei tautos gyvenimas. Kaimuose gyveno 77 proc. visų gyventojų. Lietuvos kaimas ir vienkiemiai ilgus šimtmečius saugojo ir išsaugojo lietuvių kultūrą, papročius, duodavo Lietuvai geriausius žmones. Todėl neuostaus, kad lietuvis žemdirbys savo žemę mulejo, visomis išgalėmis ją gerino ir gynė.

Bet atėjo 1940 metų vasara ir nuo jos prasidėjo Lietuvos ūkininkų tragedija. Okupantai rusai iš karto sumanė sunaikinti pagrindinę lietuvių tautos egzistencijos bazę — ūkininkiją, atimant iš žemdirbių žemę ir juos išstremiant į Sibirą. Po keleto masinių deportacijų daugelis lietuvių sodybų liko tuščios. Su ironišku sarkazmu rašytojai įkūrė maskoliškus dvarus — kolchozus bei sovchozus ir į juos suvarė nuo deportacijų likusius žemdirbius darbai, palikdami jų asmeniniams reikalingiems tik po pusę hektaro žemės ir tai tik laikinai, ne nuosavybėje. Lietuvių ūkio sukolhozinimas pareikalavo naujų deportacijų, nes nuo amžių savo ūkiuose gyvenę žmonės nesutiko geruioju iš savo sodybų išeiti.

Nuo čia prasidėjo Lietuvos ūkininkų, ypač jaunimo, bėgimas į miestus, kur gyvenimo bei darbo sąlygos buvo kiek geresnės, kaip sugriautame žemės ūkyje. 1979 metais miestuose jau gyveno 2,062,000 gyventojų (61 proc.), kolchozuose bei sovchozuose tebuvo likę 1,550,000 gyventojų, arba tik 39 procentai visų Lietuvos žmonių — daugiausia — senyvo amžiaus, kuriems jau buvo sunku įsikurti miestuose.

Bet ir kaimų gyventojų likučiai negalėjo ramiai gyventi. Maskvos patvarkymu, jie turėjo savo senąsias sodybas palikti ir iš naujo kurtis kolchozinėse gyvenvietėse. Palikti kitados buvusias dailias sodybas, sodus, medžius, ūkinius trobesius ir iš naujo kurtis skurdžiuose valdžios nustatytuose mažuose standartiniuose nešonuose nemelnuose, kurie savo išvaizda primena daugiau degtukų dėžutės, kaip gyvenamuosius namus. Kad tie nauji "namai" yra labai vargingi, pripažino ir sovietinė spauda. Savo laiku "Tiesa" (1975.IV.27) apie juos šitaip rašė: "Iš viso nemaloniai nutiekia ūkio statybininkų darbų kokybė. Pro grindų plyšius katinas išlįstų. O jau sienos! Ne nudažytos, bet stačiai ištepotos atgraisiomis spalvomis..."

Nereikia stebėtis, kad Lietuvos ūkininkų likučiai visomis išgalėmis stengėsi savo senose sodybose laikytis. Už tat okupacinę valdžią specialiais potvarkiais jiems uždraudė senąsias sodybas remontuoti, nedavė leidimų pirkti reikalingų medžiagų ir varė varė keltis į kolchozines gyvenvietes.

Per paskutinius 13 metų sodybų naikinimas vykdomas planingai. Per tą laiką iškelta apie 77,000 vienkieminių, pastatyta 84,000 individualinių namų ir kooperatinių butų. Tačiau 1980 metų pradžioje dar buvo 146,000 vienkieminių, kurie turės būti iškelti į kolchozines gyvenvietes. Pagal Maskvos planus, paskutiniai Lietuvos vienkiemiai turės būti likviduoti 1990 metais. Nuo tada lietuviškų sodybų tikrovėje nebus. Buvusių sodybų bei ūkinių pastatų pavyzdžius bus galima pamatyti tik tiktai planingai kuriamam etnografiniame muziejuje, prie Rūsikių.

Kadangi Lietuvos žemdir-

biai geruioju į kolchozines gyvenvietes nesikelia, o jėgos pavartojimas šiuo metu oficialiai "ne madoje", komunistų partija nutarė sodybų naikinimą pagreitinoti "melioracijos" priedanga. Maskva uždeda Lietuvos žemės ūkiui vis didesnes maisto produktų duokles. Įsakyta išarti nenaudojamus ar menkai naudojamus žemės plotus: baltas, pievas, raistus, krūmus, pamiškes ir net gyvenamųjų sodybinių sklypus. Melioracija naudojama ten, kur ji reikalinga, bet dar dažniau, kur nėra reikalo ją naudoti. Jos tikslas — naikinti sodybas, priversti gyventojus iš jų savo kuklia manta bėgti, dažniausia į nežinią.

Sis sodybų naikinimas atsispindi ir šių dienų okupuotosios Lietuvos rašytojų kūryboje. 1974 metais buvo išleistas rašytojo Vytauto Bubnio (gim. 1932 m.) romanas "Po vasaros degtukų". Štai vieno romano veiksmų — traktorininko, kuris okupacinės valdžios įsakymu naikina sodybas, žodžiai: "Tačiau tu nežinai ir niekada nesužinosi, ką jauti, kai tau liepia sėsti ant traktoriaus ir versti žydintias obelis. Vaziuoti ir verti medžius, ir baltu debesiu rūksta žiedai. Šitaip verti ir obuoliais aplipusias obelis, traškes traktoriaus vikšrais. Taip reikia... Ir vis dėlto, kad tu pamatytum tų žmonių akis, kai jie žiūri į mirštantį sodą. Jie sodino ne dėl pinigų, ne dėl kokios naudos — kad būtų gražu, medžius sodino... Ir, sakyk, tas žmogus, kuris kartą matė, kaip jo grožį sumiokėjo traktorius, ar kada nors su tikra širdimi sodins naują sodą? Jį nuolat persekios mintis — viskas laikina, viskas ligi naujo nurodymo... Kodėl tėvas, eidamas pro seną sodybą, kurioje jau ne žymės nebėliko, sustoja ir pažiūri? "Čia mes gyvenom!" — kartą pasakė tu, kai nebuvo jau nei trobesių, nei medžių, pasakė kaž kaip iškilmingai ir graudžiai... Anais metais į kaimą užklydo tautosakos rinkėjas ir klausia: "Kur dabar dingo dainos apie rugelį žiemkentių?"

Ne kitaip yra ir okupuotoje Latvijoje, Estijoje. Po 1975 metų inventurizacijos okup. Latvijoje dar buvo likusios 135,000 sodybų iš buvusių 236,796 sodybų (1939 m. statistika). Tačiau dabar, kaip rašo rygiškė "Čina", "dauguma jų yra griuvėsiai — tušti paliktieji namai". Ir ne žodeliu neprasitaria, kodėl taip atsitiko, kad žlugdė Latvijos ūkis. "Čina" ne žodeliu neprisimena, kad tuščios sodybos Latvijoje atsirado po dviejų didelių — masinių deportacijų ir dėl statybinės medžiagos nedavimo sodybiniams pastatams remontuoti. Apie tuos tuščius paliktus namus bei griuvėsius pasisako laikraštis, kad reiktų juos nugriauti, ypač kur arčiau Rygos ir kitų miestų. Toje žemėje miestelėnai esą galėtų pasistatyti poilsio namelius. Rygos miestas jau surusintas, jame tegyvena tik 32 proc. latvių. Taigi labai maža vilties, kad tie "poilsio nameliai" patektų į latvių rankas. Tai pati "Čina" rašo, kad Daugpilio ir Krastavos rajonuose tokius paliktus tuščius namus jau esą įsigiję leninistai, taigi rusai, bet ne latviai. Latvijoje esą kasmet numatyta nugriauti 10,000 sodybų, o dabar ten dar esą 90,000 sodybų. Paskutinės sodybos turėtų būti nugriautos 1990 metais.

Taip Pabaltijo kraštuose okupantai naikina sodybas, keičia tradicines aplinkos vaizdą, kolonizuoja kraštus rusais. Ir niekas jų sudrausti negali, nes 1975 m. Helsinkyje JAV-bės ir kiti kraštai pasizadėjo "neįkišti į kitos valstybės vidaus reikalus..." b.kv.

TOTORIAMS GRESĖ IŠNAIKINIMAS

Po 35 metų prisimena beveik pavykusį genocidą

BR. AUŠROTAS

Kai apie XX-jo amžiaus „civilizuotus ir kultūringus“ šios planetos ūkiškos ir politinio gyvenimo vairuotojus bus rašoma bešališka istorija, kuri užpildys storukus knygų tomus, tai jie negalės daug pasidžiaugti už jėms priskiriamos politinės drąsos nuopelnus. Gal kaip tik priešingai: jie bus apkaltinti prisidėję prie neužpelnytų daugelio tautų kančių.

Nuo pat II-jo pas. karo užbaigimo ligi paskutinių dienų milijonai politinių pabėgėlių iš daugelio kraštų iš visų kontinentų ir jų tėvynėse likusieji tautiniai kamienai su širdgėla ir dažnai nusivylimo ir panikos pareiškimais stebi, kaip vakariečiai, demokratų kaimai, vargais, krauju ir prakaitu. Ir ligi sužvėrėję komunizmo „apaštalai“ nepaliečia jų kišenių, tai dažniausiai tyli, lyg niekur dėti.

Čia daug kartų primintų žmogžudiškų faktų, susijusių su kinietiško ar sovietinio komunizmo įgyvendinimu ar pietryčių Azijoje ar Art. Rytuose ar platiuose Afrikos kontinento teritorijose, nesirengiu kartoti. Tik noriu priminti apie neseniai pasirodžiusią prof. Alan Fisher knygą „Krymo totoriai“. A. Fisher dėsto istoriją Michigano valstijos universitete. Joje, kaip vienoje iš šio pobūdžio pirmųjų veikalų, autorius mėgina pakelti uždangą apie šios tautos mažumos likimą. Šio veikalo apžvalga tilpo „Conservative Digest“ mėnraščio š.m. gegužės—birželio laidoje.

Helsinkio sutartis

Knygą autorius pradeda

1975 m. Helsinkio sutarties įžangos žodžiais, kad „sutartį pasirašiusieji kraštai prižastą visuotinę žmogaus teisių ir laisvių prasmę, kurių gerbimas sudaro pagrindus taikai, teisingumui ir gerovei. Sutarčiai priklaūs kraštai, kurių teritorijoje gyvena tautinės mažumos, gerbs ten gyvenančių žmonių teises ir jie bus lygūs prieš įstatymus — Helsinkio sutartis, 1975 m. Po šių gražių sakinių išdabintų įžanginių minčių veikalo autorius nurodo, kad „šiandien niekam nėra jokia paslaptis, jog Sov. S-ga, pasirašiusi minėtą sutartimą, nekrepia dėmesio į šio susitarimo nuostatų gerbimą“.

Prof. Jurij Orlov'as, 1976 m. gegužės sudarė rimtų asmenų grupę sekti, kaip Sovietų vyriausybė vykdys savo pačios pasirašytos sutarties nuostatų įgyvendinimą savo žemėse. Ir vos tik ši grupė pradėjo savo veikimą, kaip jos steigėjas prof. J. Orlov'as buvo sumintas ir nuteistas kalėti 4 metus. Šiuo metu jis tebekali vienoje iš priverčiamojo darbo stovyklų už per stropų Sovietų vyriausybės Helsinkio sutarties vykdymo priežiūrą. (Past.: man atrodytų, kad prof. J. Orlov'ui turėjo būti žinoma, kad tik KGB, na, ir dar milicija tėra įpareigota sekti piliečius, bet ne piliečiai sekti vyriausybę — aut.).

Kas tie totoriai?

Mums, lietuviams, iš istorijos ir iš gyvenimo totoriai yra žinomi vieniems plačiau, kitiems kiek siauriau. Tačiau veikalo autorius teigia, kad „girdi JAV esanti beveik

paslaptis, kaip žiauriai yra pažeidžiamos Krymo totorių žmogiškos teisės Helsinkio sutarties rėmuose. Jie yra net baisesnėje būklėje už Sovietų žydus. Jiems gresia kultūrinis ir fizinis sunaikinimas“.

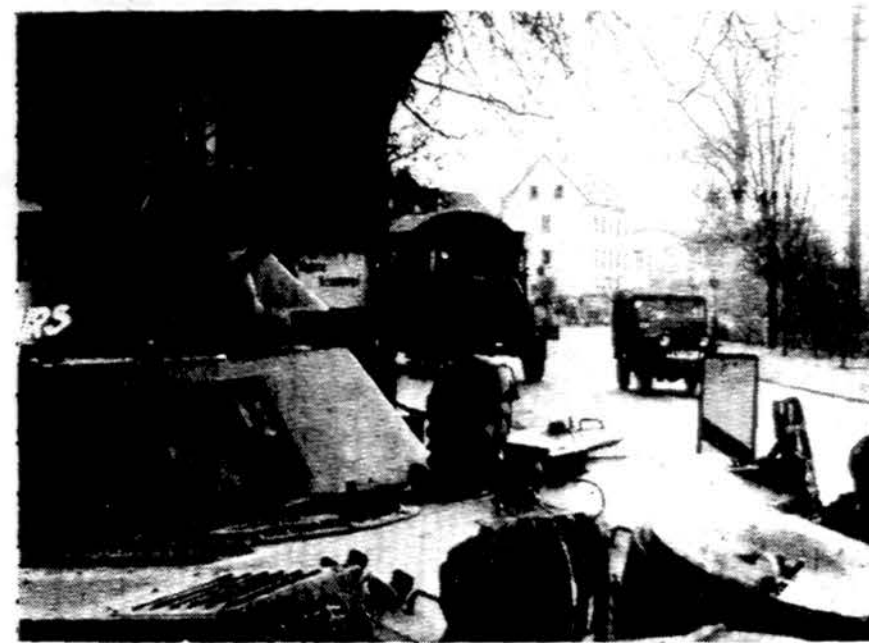
Prieš II-jo pas. karo pradžią 1940 m. „po buožių, nacionalinių buržujų ir kitų režimo priešų išnaikinimo 1921 m. iš vadinamos Lenino įkurtos Krymo Totorių autonominės socialistinės respublikos Kryme iš viso beliko vos 500.000 totorių“.

II-jo pas. karo pradžioje, kai tik nacių Vokietija pasiekė Krymą, tai dar likusieji aktyvūs totorių vadai organizavo „savaizgus dalinius“. Sakoma, kad į juos buvo įstojo apie 20,000—30,000 asmenų. Jie padėjo vokiečiams kovoti prieš sovietinius partizanus Krymo kalnuose.

Žiaurus kerštas

1944 m. pavasarį, kai tik Sovietų daliniai išvarė vokiečius iš Krymo totorių apgyventų vietovių, tai tuojau prasidėjo likusių gyvų totorių gaudymas. Buvo areštuojami ne tik tie, kurie bendradarbiavo su naciiais, bet ir tarnavę Sovietų armijoje, KP nariai ir už Sovietus kovoję partizanai. Jie visi buvo išvežti ir apgyvendinti stovyklose centrinėje Azijoje.

Pagal naujausius duomenis iš įvairių patikrintų šaltinių iš savo sodybų į benamių stovyklas buvo ištremta 283,000 asmenų, o į stovyklas teatviko tik 157,000. Tuo būdu pakeliui buvo numarinti 126,000 žmonių. Kremlius diktatoriai tikėjosi, kad ši likusioji totorių giminė saujelė visiška išnyks ir sutaps su aplin-

Belgų kariuomenės dalinys Vakarų Vokietijoje

kiniais jų nemėgusiais čia buviais — uzbekais. Tačiau įvyko kažkas neįtikėtino: šią dieną ta mirtis nusmerktoji grupė žmonių ne tik nemirė, bet žymiai sustiprėjusi kovojo prieš visagalingą sovietinį režimą: mėgina atgauti savo istorines vietas ir teises.

Iškovotos nuolaidos

Po ilgų II-jo pas. karo totorių veteranų pastangų buvo atšauktas potvarkis, pagal kurį „visi totoriai turėjo registruotis milicijoje kas dvi savaites“. Po garsiosios Chruščiovo kalbos, 1957 m. pasmerkusios stalininį režimą, Taškento totoriai buvo leista savo kalbą spausdinti laikraštyje „Lenino Vėliava“. Šio spausdinto žodžio dėka jiems pavyko nustatyti savo tautinę tapatybę: jie pradėjo burtis į bendruomenes (ne į klubus) mokė vaikus savo kalbos, istorijos ir gaidino viltį, kad vieną dieną ir jiems bus leista sugrįžti į namus.

Jau 1963—66 laikotarpyje šių bendruomenių atstovai daug kartų lankėsi Maskvoje, prašydami leidimo leisti grįžti į namus. Jų atstovai dažniausiai atsisakė ten, kur jų mažaisiais laukdavo: svertiškių komunistų atstovų suvažiavimuose. Raud. aikštėje ir pan. Žinia, policija griežtai kovojo prieš „tvarkos ardytojus“, juos areštuodavo, teisdavo. Bet kova tęsėsi.

Pagal naują po įspūdingos 1967 m. liepos mėnesio demonstracijos Taškente Sovietų vyriausybės pareigūnai sutiko priimti Kremliuje totorių delegaciją. Po ten įvykusių pasitarimų buvo išleistas įsakas, atšaukiant visus kaltinimus totoriais už batus ir nebatus nusikaltimus.

Neleidžia grįžti

Nuo 1967 m. gal daugiau kaip 7,000 totorių šeimų mėgino grįžti į savo buvusius namus, į Krymo pusiasalį. Ir gal tik kelioms šeimoms po ilgų Golgotos kelių pavyko ten pasilikti. Iš norinčių grįžti dabar reikalauja, kad jie turėtų darbo leidimus ir būtų

Kryme milicijoje užsiregistruavę, prieš išvykdam iš senosios vietos. Aišku, tie formalumai yra nenugalimi.

Žinoma, reikalus sakoma, kad „1978 m. rugpjūtį Sovietų ministrų taryba išleisdusi potvarkį (Past.: jau p. Brežnevui ir Co. pasirašius Helsinkio sutartį 1975 m. — aut.), kuriame įsėjamos visos rajoninės administracijos įstaigos neįsileisti į Krymo pusiasalį ir jokių būdu neregistruoti tose vietose totorių tautybės asmenų“.

Dar kitame viešai nepaskelbtame 1978 m. balandžio mėn. Uzbekų Vidaus reik. ministerijos potvarkyje nurodoma, kad „totorių tautybės piliečiams, buv. Krymo gyventojams, neleidžiama išvykti į Krymą, neturintiems darbo ir apsigyvenimo leidimų“. Aišku, kad norintieji išvykti į namus tokių leidimų iš anksto niekur negali gauti.

Bet abu potvarkiai griežtai prieštarauja Sovietų konstitucijai ir, jeigu juos patinka, Helsinkio sutarties. Totorių vadai reikalauja, kad nusikaltusieji prieš Sovietų konstituciją būtų patraukti teisimo atsakomybėn. Bet ar varnas varnui akį kerta?

Nežiūrint kliūčių, daug totorių kovotojų sėdi kalėjimuose, kur susitinka panašių į save, taip suradusių ištikimų draugų, vėliau padedančių vesti kovą už žmonių teises. Nėra abejonės, kad ir totoriai laimės savo teisėtą kovą už istorinę tėvynę.

Europos Bendruomenė yra nutarusi nuo birž. 21 d. paaiškinti teikimų papigimimų parduodamai Sov. Sąjungai mėsi. Tai padaryta dėl Afganistano okupavimo ir JAV paskelbto ekonominio boikoto. Praeitais metais iš Europos Bendruomenės į Sov. Sąjungą buvo eksportuota apie 60.000 tonų mėsos iki š.m. birželio mėn. 21 d. ir buvo prašyta subsidijų 60,000 tonų mėsi. ir Sov. Sąjunga, bet Europos Bendruomenės komisijos nutarimu subsidijos nebebuvo taikomos. (t)

Tokiomis šluotomis Sovietų kareiviai šluoja savo kareivinių kiemą

SLAPTAS KUNIGAS RUSIJOJE

Juozas Vaičiūnas

39

Kitą dieną išvažiuoju automobiliu pasivažinėti. Kai jis man aprodinėjo Maskvos grožybes, aš vis galvojau, kad aš išleisčiau mano seserį, todėl aš čia esu užimamas. Aplankiau ir Lenino mauzolejų. Prie jo sukalbėjau maldą ne prieš jį, bet už jį. Ir jis buvo žmogus ir gal dabar labiausiai reikalingas maldų. Tiesa, jo įvestoje sistemoje jis ir jo įpėdiniai nukankino milijonus žmonių, bet pasaulyje buvo ir daugiau tirėjų.

Viešbutyje, mano kambaryje Kuznecovas pasakė, kad jis turįs kai ką pasakyti. „Na, pagaliau“, pagalvojau aš. Jis pasakė, kad aš išleisčiau visus savo pinigus, išskyrus 90 rublių. Gali ką nori pirkti, valgyti, gerti. Rytą pirmą valandą po pietų jis vėl pažadėjo pas mane ateiti.

Magazin. Perėjau visą magaziną, o sau norimų marškinių nusipirkti negavau. Nusipirkau lagaminėlį. Keturi kartus perėjau tą magaziną nuo viršaus iki apačios. Kai išėjau iš magazino, pamaciau eilę žmonių prie vienos krautuvės. Atsisojau ir aš eilėje. Gal čia parduodamos vertingos prekės, kurių Rusijoje taip maža. Kai patekau į vidų — čia pardavinėjo moterų nailonines kojines. Aš labai apsirinkau ir norėjau išeiti, bet neįmanoma. Moterys mane stabdė. Esą, galima pirkti tik dvi poras.

Jos prašė, kad aš nupirkčiau dėl jų. Sakau, kad neturiu laiko. Bet jos mane nugalėjo, nes grįžti buvo neįmanoma. Nupirkau dvi poras už 10 rublių.

Aš dar kartą užėjau į GUM, bet negavau kas man buvo reikalinga ar reikiama dydžio. Pagaliau norėjau nusipirkti žuvies taukų. Viena pardavėja pasakė, kad už bloko yra centralinis vaistų sandėlys. Ten aš galėsiu tai gauti. Kai nuėjau, ir tenai išgirdau atsakymą — niet (Ir tas buv Maskvoje). Pagaliau grįžau į viešbutį.

Palaiminimas Rusijoje

Kitą dieną pradėjau pakuoti. Atėjęs Kuznecovas pasakė, kad visus rusiškus dokumentus palikčiau. Jis juos pasiėmė. Kai viskas buvo supakuota, su lagaminais nusileidome į priėmimų patalpą. Čia apmokėjau sąskaitas, atgavau pasą, kurį pasiėmė Kuznecovas. Išėjome iš viešbučio. Prie durų stovėjo

Volga. Lagaminus sudėjome į bagažinę, sėdome į automobilį ir Kuznecovas nurodė šoferiui kur važiuoti. Atvažiuojame į tarptautinį aerodromą.

Netrukus atvažiuoju du vyrai, kurių vienas atrodė ne rusas (Makinen, kaip vėliau sužinojau). Po kelių minučių atėjo dar du vyrai ne rusai. Vienas jų pasisveikino su Makinen ir tada kreipėsi į mane: „Tėve Cizek, man malonu sutikti jus“. Aš žvilgtelėjau į jį, nusišypsojau ir padėkojau už sveikinimus. Firmą kartą po 23 metų išgirdau mane vadinant tėvu. Jis buvo Mr. Kirk iš JAV konsulato Maskvoje.

Jis pakvietė mane prie stalo ir padavė pasirašyti kažkokį raštą. Aš pasirašiau. „Dabar, Tėve Cizek, jūs esate vėl JAV pilietis“. Aš nustebeu. Tai graži pasaka. Kitas konsulato tarnautojas man iškėitė 90 rublių ir 100 dolerių. Dar man buvo likę 3 rubliai. Užėjome į kavinę išgerti arbatos. Tik pradėjus gerti arbatą, atbėgo vienas KGB pareigūnas ir šūktelėjo, kad akubetume į lėktuvą. Išlėkėme. Lėktuvas buvo BOAC jet. Britų kapitonas sutiko mus prie lėktuvo laiptų: „Tėve Cizek ir Mr. Makinen, galia aš matyti jūsų bilietus?“ Mano bilietas buvo I klasės, o jo — turistinis. Bet mums leido sėsti kartu. Abu žvilgtelėjome pro langą.

Netoli stovėjo Mr. Kirk, Kuznecovas ir keletas KGB pareigūnų. Mes jiems pamojome, bet jie mūsų nepastebėjo. Kai kilome į orą, aš persižegnojau. Ore peržegnojau ir tą kraštą, kurį aš palieku.

(Pabaiga)

Aš nuėjau į GUM — Gosudarstveni Universalni

BOSTONO ŽINIOS

BOSTONO 350 M. JUBILIEJUS

Ryšiū su šia švente, įvyks tautodailės paroda rugsėjo 6 d. Bostono miesto rūmuose. Paroda surinkta sukurta Liet. Tautodailės institutas. Vieta tačiau ribota. Ekspozatų atrinkimui sudaryta komisija, kurią sudaro dailininkai V. Vizgirda, P. Martinkus, K. Rastoniene, G. Duobaitė-Phillips.

Prašome visų lietuvių, kurie turi autentiškų liaudies meno dirbinių iš audinių, drožinių, gintaro ir pan. pristatyti liepos 25-26 dienomis pas Povilą Martinkų S. Bostone, tel. 268-4154.

MINKŲ RADIO GEGUŽINĖ

Seniausia lietuviška radijo programa Naujojo Anglijos rengia savo 46 m. sukaktuvių metinę gegužinę gražią lietuvišką Ramuvos Parke, 71 Claremount Ave., Brockton, sekmadienį, rugpjūčio 10 d.

Bus laimėjimai ir įžangos dovanos.

Programa prasidės 4 val. dalyvaujant „magikui“ Donohue — „Paslaipies žmogus“. Vėliau bus rinkimas gražuolės „Miss Lithuania“ ir šokių varžybos, grojant Mickey Haberek orkestrui. Bus dovanos ir šokių laimėjimai. Orkestras gros iki 9 val.

Komitete rinkti gražuolės, rankdarbiai ir geriausios šokėjos dalyvauja: Ona Ivaškie, Liet. taut. šokių sambūrio vedėja, Elena Valiukonienė, Bostono Jono Vanaigio šaulių k. moterų vadovė, Mykolas Druga, Baltic Associates bendrovės direktorius, inž. Klaudius Šakenis ir prekybininkas Henrikas Cepas.

Pereitų metų gražuolė Nijolė Ivanauskaitė iš Dorchesterio įteiks šiu metų išrinktai gražuolei jos grožio kaspina. Išrinkti taipgi gaus puikią statulą nuo Ronald Reagano, respublikonų kandidato į JAV prezidentus, bukieta raudonų rožių nuo Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvių, taipgi 40 dol. vertės auksuotą grandinę ir apyrankę nuo Ketvirčio brangenybių krautuvių.

Is So. Bostono autobusus iš-

leis Antanas Andrulionis nuo Liet. pil. klubo, 1:30 val. p.p.

Gegužinės šeimininkas Vytautas Jurgėla. Skanūs lietuviški valgiai gamins šeimininkė Monika Plevokienė, ir jos malonios pagalbininkės. Rengėjai kviečia visus į šį linksmą, lietuvišką, metinį radijo gegužinę užbaigti šia vasarą kartu su savo draugais ir pažįstamais. Iki malonaus pasimatymo!

Stefonas ir Valentina Minkai

PAGERBS JOE CASPERĄ

Be aukščiau paminėtų kun. Michael Bourdeaux ir Juozo Kapočiaus, Lietuvos Vyčiai savo 67-tame seime rugpjūčio 7 d. Park Plaza viešbuty Bostone specialiu pažymėjimu pagerbs Joe Casper, kaip iškilų lietuvi. Joe Casper yra jau kelintos kartos Amerikos lietuvis. Jis yra vedęs Loreta Ležinskaitė. Jie augina 5 vaikučius, nors jie patys yra dar tik apie 40 m. amžiaus.

Prieš eilę metų Joe Casper suorganizavo „talk show“ didelę radijo stotį WRKO Bostone. Jo programa girdima visoje Naujojo Anglijos kiekvieną sekmadienį nuo 9 iki 11 val. vakare. Programoje kiekvienas gali skambinti telefonu ir klausyti įvairių klausimų. Šalia „talk show“, Joe Casper duoda įvairių komentarus ar rašo straipsnius amerikiečių laikraščiams Naujojo Anglijos.

Prieš dvejus metus jis pradėjo aktyvią veiklą prieš valdžios įvairius biurokratus už visų žmonių geresnį gyvenimą. Savo programą pavadino „People First“. Joe Casper dirbo 20 metų miesto, valstijos ir federalinės valdžios įstaigose. Jis taip pat yra žmogus, kuris tiki, kad mūsų tautinės šaknys ir tradicijos yra brangiausias žmonių turas. Visos tautinės grupės turi tuo didžiulius. Mes esam, neprivaleme leisti, kad pavergtos tautos būtų užmirštos. Privalome tęsti kovą už pavergtų tautų išlaisvinimą.

Laikraštis the Boston Herald — American apie Joe Casper ir jo satyrinį humorą taip rašė: „Joe Casper makes the People's Voice Roar“.

Jis taip pat priklauso Lietuvos vyčiams. Prieš prasidedant seimui, pavergtų tautų savaitės varden, jis turės 3-jų valandų „talk show“ gynai apie pavergtų tautų žmonių persekiojimą. Vyčių seimo metu jam bus įteiktas pažymėjimas už kovą dėl visų žmonių laisvės ir gerbimo.

PARENGIMAI

Rugpjūčio 6 — 12 dienomis Boston Park Plaza viešbutyje vyks ta Lietuvos Vyčių 67 seimas.

Rugpjūčio 10 d. Romuvos parke Brocktone Minkų radijo valandėlės 46 metų sukakties gegužinė.

Rugsėjo 7 d. Lietuvių Piliečių dr-jos salėje So. Bostone Tautos šventės minėjimas. Rengia LB Bostono apylinkė.

Spalio 12 d. Lietuvių Piliečių dr-jos salėje So. Bostone Laisvės Varpo rudens koncertas.

Spalio 26 d. Lietuvių Piliečių dr-jos salėje So. Bostone Lietuvių diena. Bus suvaidintas Antano Gustaičio „Sėkminių vainikas“.

Rengia LB Bostono apygarda.

Lapkričio 1 d. Chateau de Villa restaurane Randolph inžinierių ir architektų balius.

Lapkričio 23 d. Lietuvių Piliečių dr-jos salėje So. Bostono Lietuvių kariuomenės šventės minėjimas.

Lietuvių diena Bostono 350 m. sukakties minėjime rugpjūčio 6 d. vyks prie miesto rotušės.

Laisvės Varpo rudens koncertas spalio 12 d. Lietuvių Piliečių dr-jos salėje S. Bostone.

„Antras kaimas“ spalio 18 d. lietuvių Piliečių dr-jos salėje S. Bostone. „Antras kaimas“ iš Chicago. Rengia Bostono skautija.

LB politinės konferencijos Washingtono kalbasi CSCE štabo pareigūnė Margaret Donovan, Lietuvos atstovai dr. S. Backis, Philadelphia's LB apyl. pirmininkė T. Gečienė. Nuotr. R. A. Strblo

PABALTIO TAUTŲ TRAGEDIJOS UŽKULISIAI

1959 m. liepos mėn. 17 d. JAV Kongresas paskelbė „Pavergtųjų tautų savaitę“, kuri yra tapusi įstatymu, įpareigojančiu JAV prezidentus kiekvienais metais skelbti „Pavergtųjų Tautų savaitę“ liepos mėnesio trečia savaitė, kol pavergtos tautos atgaus laisvę. Tai nepaprastos reikšmės įstatymas, kuriame JAV visuomenė kviečiama tą savaitę dalyvauti minėjimuose, prisiminti istorinį faktą. Ši didžioji tautų tragedija prasidėjo imperialistinės Sovietų Sąjungos dėka, kai ji sulaužydama sudarytas taikos sutartis ir paneigdama Tautų Sąjungos nuostatus, kurie saugoja tautų laisvą apsisprendimą ir žmogaus teises, pradėjo laisvųjų tautų grobuonišką okupaciją ir visišką pavergimą dvidešimtojo amžiaus kultūros amžiuje.

Pirmasis tautas pavergti planas buvo Stalino ir Hitlerio sudarytas 1939 m. rugpjūčio 23 d. ir rugsėjo 28 d., kada Molotovas ir Ribentropas pasirašė slapto protokolą Pabaltijį pavergti ir grobį pasidalinti.

Karo metu tarp JAV, Anglijos, ir Sov. Sąjungos pasidarė labai glaudūs santykiai, kurie lyg ir patvirtino sovietų užgrobtų kraštų įteisinimą. Kaip žinoma, prezidentas Rooseveltas Teherane 1943 m. Staliniui priminė, jog Pabaltijo kraštai, būdami Rusijos dalimi, grįžta prie Rusijos, Nors JAV vyriausybė dabar nepripažįsta sovietų okupacijos, ji nesimėta parodyti. Pirmiausia turi būti Baltijos kraštai įtraukti į Europos žemėlapi, pataisytos enciklopedijos ir mokyklų vadovėliai ir sudarytos sąlygos pavergtųjų tautų atstovams dalyvauti JT-se.

Pabaltijo tautų sukilimas prieš sovietus Amerikoje ir Anglijoje, ypač Amerikoje nebuvo minimas, kad nebūtų užgautas „Dėdė Juozas“ („Uncle Joe“). Reikia atsiminti, jog Rooseveltas gen. Eisenhoweriui buvo įsakęs nepašalinti.

Knyga yra labai graži ir įtaigi su spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi vartojimui.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius
4545 W. 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina su persiuntimu \$4.75
Illinois gyventojai pridėkite dar 20 centų mokesčiui.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius
4545 W. 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina su persiuntimu \$4.75
Illinois gyventojai pridėkite dar 20 centų mokesčiui.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius
4545 W. 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina su persiuntimu \$4.75
Illinois gyventojai pridėkite dar 20 centų mokesčiui.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius
4545 W. 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina su persiuntimu \$4.75
Illinois gyventojai pridėkite dar 20 centų mokesčiui.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius
4545 W. 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina su persiuntimu \$4.75
Illinois gyventojai pridėkite dar 20 centų mokesčiui.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

BY OWNER — Garfield Ridge. Near Archer Ave., West of Austin. 3 bedrooms, 2 full baths, finished bsmt. 2 car garage. Upper 60's. Call after 5:00 p.m. 581-4157.

Apylinkė 72-os ir Whipple. Labai švarus 2-jų miegamų mūrinis namas. Daug priedų. \$52,000. Skambinti — 925-9250

Savininkas parduoda puikų 7 kamb. mūrinį-med. 2-jų aukštų Georgian stiliaus namą Marquette Parko apyl. \$60,000.00 arba geriausias pasiūlymas. Skambinti — 767-7106

NAUJA VIETA

Susitarti telefonu
Valdis Real Estate
2644 W. 69th Street
Tel. 737-7200 ar 737-8534

Lietuviškas restoranas su namu ir įėjimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis. Lengvos pirkimo sąlygos.
2 butai — medinė. 68 ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.
Mūrinis bungalow Brighton Parke. 15 metų. Dėl ligos reikia skubiai parduoti. Geras pirkynys.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
Notary Public
2951 W. 63rd Street
Tel. 436-7878 ar 839-5568

NEIGHBORHOOD
U.S.A.
We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE
PIRKTI AR PARDUOTI
Kreipkitės į
BUDRAITIS REALTY CO.
6600 S. Pulaski Road
Tel. — 767-0600
Independently owned and operated

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas
Draudimai — Valdymas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimai
BELL REALTORS
J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

D E M E S I O
VIZITINIŲ KORTELIŲ
REIKALŲ

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.
Kreipkitės į „Draugo“ administraciją visais panašiais reikalais. Būsime patenkinti mūsų patarnavimu.

Marija Aukštaitė
IŠEIVĖ
Pasakojimai. 266 pusl. Išleido A. Navikevičius 1980 m. Spausdino Litho-Art Ltd. Toronto. Kaina su persiuntimu \$8.85.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4059 Archer Ave.
Chicago, IL 60632, tel. 927-5989

PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatą galit kviesti lietuvišką palikit pavarde ir telefonu.

SERAPINAS — 636-2960
Liaudies menas ir kiškas
„Draugo“

Dienraščio „Draugo“ administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų lėlių.

Apsilankykite į „Draugo“ administraciją ir pasižiūrėkite. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminiams ar draugams.

„Draugo“ adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629.

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Tel. — WA 5-8063

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir valkvojame visų rūšių grindis.
BURNYS — Tel. RE 7-5168

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 So. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ šventimai, pildomi FILIETIŠKŲ PRASIMAI ir kitokie blankai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Telef. — 925-2737
Vytautas Valantinas

10% — 20% — 30% pigiau mokėt už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
Telef. — GA 4-8854
3208 1/2 West 95th Street

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsinantuvai. Pardavimas ir Taisyimas.
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

A. VILIMAS
MOVING
Apraustas perkraustymas įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

HELP WANTED — MOTERS

R.N.'s and L.P.N.'s
Immediate Openings On All Shifts
Pleasant surroundings
Congenial co-workers
TOP SALARY
PLAZA NURSING CENTER
8555 Maynard, Niles, Illinois
TEL. — 967-7000

RN's and LPN's
With Pharmacology. Position now open. Salary competitive with Agency. Choose your own hours.
Call — 335-6800

SECRETARY
FULL TIME
To work for our new Rabbi at Beth Emet Synagogue in Evanston. Good typing, shorthand, dictaphone and office skills required.
CALL SPAN MAY 869-4280
Between 10 a.m. & 4 p.m.
Monday thru Friday

PARDAVIMUI
ZEBRA RUG
Grevies rug, African lion rug & assorted heads. Only serious need call 420-8203

NOBILPILTI
AUKEŠA? DEIMANTAI? SIDABRAS? MONETOS? SENENOS?
Suzinkite kodėl CLAY moka daugiau.
TEL. — 585-6210

NUOMOJAMA — FOR RENT
FORD CITY APARTMENT — Lovely 2 bedrooms. 2 baths. 2nd fl. View of court and fountain. \$395.00. per mo. Pool and tennis membership available. Tel. 248-5603.

GYVENIMO NUOTRUPOS
Nauja
Sofijos Ambrozavičienės
knyga
Idomiai pavaizduotos gyvenimo iškarpės iš nepriklausomos Lietuvos, Vokietijos stovyklų ir Amerikos gyvenimo.

Kaina su persiuntimu \$4.85
Gauinama Drauge, Marginiuose, Vaznelio krautuvių ir kitur.
Knygos mylėtojų — tikra dovana.

BITES
Liuda Germanienė
Iliustravo Zita Sodeikienė. Kietiški viršeliai. Didelio formato. Tai graži dovana mūsų mažiems.

Išleido Lietuvių Montessori Draugija. Spaudė M. Morkūno spaustuve. Kaina su persiuntimu \$3.85. Illinois gyventojai dar pridėda 18 ct.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Kongr. Ed Derwinski (D-4 distr., Ill.) sveikina su buvusiu sekr. Henry Kissinger, kuris gegužės 22 d. kalbėjo Hickory Hills vietovėje Chicagoje. Kissingeris savo kalboje siūlė ginkluotą, kad nebūtų atsilikta nuo Sovietų.

MANO PAŽINTIS SU ŽYDAIS

Kaip laikraščiai rašo, Lietuvos žydų sąjunga Tel-Avive ruošiasi pasauliniam Lietuvos žydų suvažiavimui ateinančią vasarą. L. žydų sąjungos veikla New York, Chicagoje, Philadelphijoje, Londone, Australijoje, Jonannesburge (Afrikoje), Montrealyje (Kanadoje). Žydų organizacijos remia Izraelį, palaiko žydų kultūrą, kalbą, su kuria išaugo Lietuvoje.

Nepriklausomoje Lietuvoje buvo apie 8 proc. žydų — daugiausia miestuose, kurie vertėsi prekyba ar pramonė. Jie buvo geri piliečiai ir geriausia žydų grupė pasaulio, vad. „litvak“, t. y. istirinės Lietuvos ribose. Taip garbus SSR diplomatas Litvinov pasivadino, nes buvo kilęs iš Brest-Litovsk m.esto Gudijoje. Turbūt tai jo stūnis, kuris atsidūrė Amerikoje ir užpėnai kalbėjo mums lietuviams Washington, D.C.

Iš vaikystės atsimenu po kaimus žydėlių kromelėnų, t. y. prie vežimėlio su arkliais prekybininką. Mano tėvų būklė sėdinti turėjo kambarį pakeleiviams, kur tas žydėlis su ruda barzda apsinakvojo. Ausant, apsilvėję savo tikėjimo skara ant galvos ir rankų dirželį sukdamas, prie lango garšiai meldėsi, linkėjo, rasą braukė nuo lango. Mano brolis — 8 metų ir aš — 5 metų pabudome ir, praverę duris, žiūrėjome ir pradėjome pamėgdžioti. Tai išgirdusi, mūsų mama iš virtuvės liepė nutilti, bet mudu vėl ir vėl „padėjome“ žydėliui melstis.

Kai tėtis grįžo iš tvarto, pasėręs gyvulių, mama raportavo, kokie mudu neklaužados. Tada tėtis nusijuosė diržą, gerokai už davė broliui ir man per tam tikrą minktą vėletį ir piktai tarė: „Yra tik vienas Dievulis. Mes meldžiamės kaip mes mokame, o tas žydėlis savaip: Dievulis suprantą iš klausos visokias maldas. Nevaišlia tyčiotis iš maldos“. Žinoma, mudu su broliu verkėme, o tas žydėlis ramino ir atnešė iš savo vežimėlio saldinių. Kai kitą kartą jį aš apsinakvodavo, buvome geriausi draugai.

Kai paūgėjau, tėvai nusiveždavo mane į Žagarės miestą, kur buvo daug žydų. Turgi pasibaigus, įvažiuodavome į žydo kiemą ir eidavome apsipirkti. Mama pereinavo kelias rūbų krautuves, vis derėjosi, o aš laikydavau visai arti prie mamos, nes kaimynas juokais buvo papasakojęs, kaip žydai pavagia vaikus.

Kai tėtis važiuodavo į turgų, tai ilgai negaišdavo, bet pas savo vaikystės draugą Tepkų apsipindavo. Tas Tepkus buvo tikrai apsitęsęs: senas, juodas švaras, ilga, žila, palūpėse ruda nuda tabako barzda. Jis kalbėjo gražiai lietuviškai, nes užaugo sluos-tikių kaime, kur jo tėvai nuo neatmenamų laikų laikė karčiamą, kuri 1864 sukilimo metais sudegė. Tada ūkininkavo, nuomojo dvarų sodus, kol Žagarėje susirado žydėlkaitę ir persikėlė gyventi. Tėtis sakėdavo, kad jis yra pusrabinis.

1919 m. pradėjau mokslus Žagarės „Saulės“ progimnazijoje ir

žiemą ten reikėjo gyventi. Gal tai pačiais metais vyskupas Karvičius apsilankė ir suteikė su-tvirtinimo sakramentą. Sutiktu-vės buvo labai iškilmingos! Prieš miestą padaryti dideli vartai. Žmonių minia laukų, laukė, kol pasirodė raitelių sangys, apsupu-si automobilių su raudonai apsi-ręngusiu žilagalviu, skaitaus vei-dų vyskupėliu. Mes buvome išri-kiuoti. Tvarkodariais buvo kele-tas policininkų ir ugniagesių — dauguma žydai, gražioje unifor-moje su lyg aukso žibančiomis kepurėmis. Sveikinimo kalbas sa-kė pirmas Žagarės viršaitis, ma-no dėdė Domininkas Šliažas, abu klebonai ir žydų rabinas. Jis kal-bėjo labai balsiai, apsi-verkdamas nesuprantama kalba (hebrajų). Ta pačia kalba atsakė vyskupas. Tarp žydų gausios grupės pama-čiau ir mano seną draugą žyde-lį, kuris nakvodavo mano tėviš-kėje. Jis nešė žydišką vėliavą.

Kitais metais pradėjome spor-tuoti. Žagarėje buvo net 3 fut-bolo komandos: progimnazijos, miestėlėnų ir žydų „makabi“. Runktyniaudavome. „Makabi“ turėjo gerų žaidėjų. Mūsų mate-matikos ir sporto mokytojas Vik-toras Buišas, kuris Sibire mirė 1942 m., surinko iš visų trijų ko-mandų vienuolika geriausių ir pa-kvietė iš Latvijos rungtyniauti. Laimėjome. Latviai kvietė revan-sui. Laimėjome. Kvietėme Rygos miesto komandą. Vėl laimėjome. Tarpe mūsų vienuolikos buvo ge-riausias „Makabi“ žaidėjas — ne-didukas, plaukais apžėlęs, lyg beždžionė. Mes — žiūrovai rėk-davome „moišė gihar“ ir mūsų čempionas kaip stirma peršoko per latvių ir įvarė įvartį. Mūsų moišė nešėme ant rankų.

Kai 1926 m. atsidūriau Kaune, du studentai išinuomavoje di-delį kambarį prie pat Rotušės aikštės. Mano draugas Pranas par-sivėdė studentą Simoną Burką iš Lazdijų ir sakė: „Turime dar daug vietos. Simonas žada pusę nuomos mokėti. Priimkime“. Suti-kau. Jis studijavo teisę. Nors Laz-

dijų gimnazijoje kun. Gustaitis labai gerai lietuvių kalbą išmo-kė, bet advokatas turi mokėti ge-riausiai. Taip Simonas su mumis tik lietuviškai kalbėjo, skaitėme visus laikraščius, politikavome. Tuo metu Kaune buvo neramūs laikai: Rotušės aukštėje raudon-ųjų mitingai, demonstracijos einant Laisvės alėja link kalėjimo ir senkui generolui dr. Bulotai numušta kariška kepurė. Pas Si-moną apsilankydavo studentas Zimonas su merginomis. Kalbė-jo gražiai lietuviškai. Sakėsi tu-ri darbo „Elitos“ pas direktorių Paleckį ir „Jidische Stime“ laik-raštyje vertėju. Girdi, geriausiai informuotas apie pasaulio poli-tiką yra „Jidische Stime“. Kartą labai susiginčijome, kai Zimonas išsireiškė apie ūkininkus — buo-žes. Nors Zimonas aukštąs stip-rus vyrukas, aš vis tiek užside-giau jį primušti. Jis labai man-dagiai atsisprę ir išėjo. Mano draugai pritarė: „Gera! kad ap-rėkė! jis yra žunuodegis“. Girdė-jau, kad 1941 m. advokatą Bu-roną Lazdijose rusai likvidavo, o Zimonas tapo raudonu didvyriu.

1928 m. atsidūriau Berne — Sveicarijoje. Čia buvome 10 stu-dentų iš Lietuvos: 4 lietuviai ir 6 žydėliai. Susitikdavome, švėda-vome Vasario 16 d. Universiteto skaityklai užsakėme „Lietuvos Aida“. Reikėjo dešimt studentų parašų. Lietuvos garbės konsulas Zueriche buvo Simon (žydas). Savaitgaliais universiteto salėje būdavo svečių kalbėtojų. Taip at-simenu rašytoją Tomą Mann ir mūsų dr. Kazį Suogą.

Vieną kartą kalbėjo žymus Pa-lestinos veikėjas. Su draugais žy-dais nuėjome pasiklausti. Tai buvo triukšmingas susirinkimas, kai prasidėjo klausimai. Vienas studentas iš Rumunijos (žydas) paklausė ir pats atsakė, kad ne-gali būti grynai žydų valstybės, nes žydai nemoka ir negali fizi-nio darbo dirbti, be gojų žydai negali išgyventi. Jį pradėjo stum-dyti ir išmetė iš salės. Iš Rygos žydėlis studentas sakė, kad tos Palestinos nereikia, nes Sov. Ru-sija žydoms paskyrė Biberidžan-ą ir, jei ten klimatas netinka-mas, Kremlius galės pakeisti. Ten sėdi mūsų žmonės. Taip ir tą rėkėns iš Rygos išmetė iš salės.

Pas pažįstamus sveicarus susiti-kau su prof. dr. Lifschitz. Jis dė-tė teisų fakultete ir buvo laik-raščių korespondentas. Save vadi-no „litvak“, t. y. iš Vilniaus kra-to, nuo caro režimo pabėgęs stu-dentas socialistas. Jis gerai paži-no Lenina, Trockį ir kitus ir pri-simena kelis lietuvius, ar tik ne dr. Grigaitį ir dr. Šaulį, kurie ten mokslus baigė. Įdomi asmenybė, senbernis, idealistas. Pagal jį Leni-nas buvęs ožys, užsispyręs, prak-tikavo laisvą meilę ir nuo pigių

merginų užsikrėtė. Pavėluotai gy-dėsi. Žiūrėk, sako, į jo paveiks-lą. Nosies kremzlės ligos suėstos.

Dr. Lifschitz rodė aikštelę, so-delį prieš universitetą, kur keli šimtai Rusijos studentų susirink-davo kalboms. Sveicarų valdžia leido kalbas, bet be riaušių ar grąžinimų carui. Jie kalbėjo prieš Rasputiną. Kelis kartus su-sitikdavome, klausiuojo apie Lietu-vą ir labai išgyrė mūsų prof. Voldemarą, kai jis Ženevoje gin-čijosi su Pilsudskiu ir pasakė, kad Vilniaus miestas nėra nei len-kiškas, nei lietuviškas, bet 70 proc. žydiškas. Tai Lietuvos isto-rinė sostinė ir žydų „litvak“ Je-ruzalė.

Dr. Aaroni iš Jeruzalės, kur jo tėvas buvo zoologijos profesorius, studijavo fiziką — matematiką, gal-bandė būti Einstein II. Rudaplau-kis, greitas, apie 30 m. Jis buvo susituokęs su garsaus žydų veikė-jo (Weizman?) dukra, kuri buvo žioplą, ir, kai jis vienas išvyko studijuoti, tėvas jį smerkė, bet mo-tina mylėjo — atsiųsdavo pinig-ų ir stuntinių su apelsinais, ku-rių ir man duodavo paragauti.

Gyvenome tame pačiame name ir dažnai susitikdavome. Jis mė-go ginčytis. Pvz. jis gyrė nacius, o aš peikdavau. Iš nerimo ar nostalgijos jis giedodavo Dovydo psalmes hebraiškai. Kai aš jam primedavau jo flirtą su prancū-ze mergaite, jis sakėdavo, kad daug biblijos žmonių turėjo mel-lužių, o moterys mylimųjų — iė-kojo įkvėjimo pas žėruojančius karščius. Aš sakiau, daug žydų yra genijai. Jis sakė, yra ir idio-tų, nes artimos giminės susituok-davo. Žydai yra lyg piktžolė, t. y. prisitaikėliai, sugeba gyventi blogiausiose sąlygose. Palestina yra skersgatvis, kurį daugy-bė tautų mindžiojo.

1934 m. atsidūriau Pagėgiuose ir savaitgaliais aplankydavau Tilžę. Šeštadienį būdavo ūkininkų tur-gus. Keli rūbų krautuvių savinin-

Paieskojimas
Paieskoma Lydija Francitė-Straz-dienė. Gimnaziją lankiusi Skuode. Paskutiniu laiku gyveno Vokietijoje Eutin. Ieško Stasys ir Justina Smė-ziai, 631 — 77th Ave., St. Petersburg Beach, Florida 33706.

šeimos deimantėliui —

A. + A.
LISUTEI BLINSTRUBAITEI

staigiai ir netikėtai mirus, sielvarte likusius jos tėve-lus BIRUTĘ ir ARONĄ, senelius EUGENIJĄ ir BRO-NIJĄ BLINSTRUBUS ir visus gimines užjaučiame ir kar-tu liūdime.

Ona ir Jonas Pupininkai

A. + A.

IDAI BUDGINIENEI-SINKYTEI

mirus, velionės broliui EMILIUI ir JULIAI SINKIAMS, jų GIMINEMS ir artimiesiems skausmo valandoje rei-škiamo gilia užuojautą.

Los Angeles RAMOVENAI
ir Valdyba

A. + A.

VYTAUTUI GRINIUI mirus,

jo seseriai, mielai kolegei PRAURIMEI MURINIENEI ir kitiems GIMINEMS reiškiamo nuoširdžiausią už-uojautą.

Chicagos Lietuvių Dantų Gydytojų
Sąjunga

A. + A.

Prof. Aldonai AUGUSTINAVIČIENEI

mirus, reiškiamo

mielam inž. Juozui Augustinavičiui,

šeimai ir giminėms

nuoširdžiausią užuojautą

ir kartu liūdime.

SOFIJA ir STASYS KUDOKAI

PADĖKA

Mūsų brangus vyras, tėvas, senelis ir brolis

A. + A.

DR. JONAS JUOZEVIČIUS

Mirė 1980 m. birželio 4. Palaidotas birželio 7 Sv. Kazimiero ka-pinėse.

Nuoširdžiai dėkojame visiems taip gausiai dalyvavusiems šerme-nyse, atsisveikinime ir laidojime, taip pat aukojusiems šv. Mišioms, papuošusiems velionies karstą gėlėmis, pareiškiusiems mums užuojau-tą žodžiu, laiškais ir per spaudą, aukojusiems at-kų namams ir Lie-tuvių Fondui pagerbiant velionį.

Mūsų gili padėka J. E. vysk. V. Brizgiui už šv. Mišias ir už jaut-rų žodį, tartą šv. Mišių metu, kun. P. Garšvaj ir kan. V. Zakarau-sui už maldas koplyčioje, šv. M. Marijos Gimimo parapijos klebo-nui kun. A. Zakaraukui už palydėjimą į kapus ir visiems kunigams, dalyvavusiems šv. Mišiose.

Sirdingai dėkojame inž. P. Naručui, dr. V. Majauskui, dr. J. Rei-niui, dr. P. Razučiui ir dr. K. Rimkui, tarusiems žodį per atsisvei-kinimą koplyčioje, taip pat velionies jaunystės ir paskutiniųjų metų draugams, nešiusiems karstą.

Dėkojame sol. J. Vazneliui už giesmes šv. Mišių metu, taipgi P. Stakui ir P. Naručui už nekrologus „Drauge“.

Labai ačiū laidojimo direktoriui D. Petkui už rūpestingą patar-navimą.

Liūdintys: Žmona, vaikai, anūkai ir brolis.

kai buvo žydai. Rudmarškiniai apsiplaudavo. Policija nereagavo. —naciai stovėdavo lauke prieš žydų krautuves užsidarė ir nema-tas krautuves ir įeinančius perspė-davo: „Hier ist ein judisches Ge-schaeft“ ir net apstumdavo, (Bus daugiau)

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS
A. + A.
STEPAS LUKAUSKAS
Mirė 1975 m. liepos 16 dieną Chicagoje. Palaidotas Sv. Ka-zimiero kapinėse.
Už jo sielą bus aukojamos šv. Mišios rugpjūčio 2 d., šešta-dienį, 9-tą val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje.
Maloniai prašome giminės, draugus ir pažįstamus prisiminti a. a. Stepą savo maldose.
Žmona, sūnūs, dukterė ir anūkai

E U D E I K I S
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01
9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

P E T K U S
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
PHILLIPS - LABANAUSKAS
3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. RRepublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
JURGIS F. RUOMIN
3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39
POVILAS J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
VASAITIS - BUTKUS
1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. Olympic 2-1003

ANATOLIJUS KAIRYS	
LAISVĖS SONATA, 40 iliustracijų, 1979 m.	\$6.00
PO DAMOKLO KARDU, premijuotas romanas, 1978 m.	5.00
TRYS DRAMOS, scenos veikalai, 1978 m.	5.00
KARONA, istorinė trilogija-poema, 1974 m.	5.00
TRETIJAI VAINIKAI, poezijos antologija, 1975 m.	5.00
TRYS KOMEDIJOS, veikalai scenai, 1975 m.	4.00
SIDABRINĖ DIENA, komedija ir libretas, 1972 m.	3.00
CURRICULUM VITAE, komedija anglų kalba, 1971 m.	2.00
SVIESA IR ELDORADO, dvi premijuotos dramos	2.00

Kiekvienas užsakytojas prideda 75 ct. už peršuntimą ir kitas išlaidas. Ill. gyv. dar moka 5% valetijos mokesčių. Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

TEATRINIO VARGO KELIAIS
Juozas Kaributas
Memuarai. 50 metų teatrinio darbo sukaikčiai paminėti, 192 pusl. Spaudė Salosietėjų spaustuve Romoje 1977 m. Kle-ta viršeliais. Kaina su peršuntimu \$10.30. Užsakymus siųsti —
DRAUGAS, 4545 W. 68rd St., Chicago, Ill. 60620.

Perskaitytė Draugą, duokite jį kitiems pasiskaityti.

APLINK MUS

× „Draugo“ atkarpoje šandien baigiamie spausdinti Jono Vaidelino paruoštas atsiminimus „Slaptas kunigas Rusijoje“. Rytų pradėsimie spausdinti ilgesnį ištrauką iš rašytojo Aloyzo Barono humoristinio romano „Antras pasaulis“.

× Rašyt. Aloyzas Baronas, „Draugo“ redaktorius, dėl įsienėjusio kojų venų išsiplėtimo sveikatos patikrinimui paguldymas Loretto ligoninėje. Gydomi ir tyrimus daro prižiūrint dr. Petrui Kisielui. Tikimasi, kad už poros savaičių galės grįžti prie redakcijos stalo.

× Mokyt. Jonas Kavaliūnas, JAV L. Bendruomenės švietimo tarybos pirmininkas, naujasis Vasario 16 d. gimnazijos direktorius, grįžo iš Vokietijos, kur susipažino su lietuvių švietimo bei visuomeniniu gyvenimu. Liepos 20 d., sekmadienį, 12 val. Jaunimo centre bus švietimo tarybos posėdis, kur bus kalbama apie mokytojų studijų savaitės reikalus, vadovėlius, pratimus ir skaitinius, o taip pat ir apie pačios švietimo tarybos persitvarkymą.

× Jūros šaulių „Klaipėdos“ kuopos nariai prašomi susirinkti liepos 19 d., šeštadienį, 8 val. ryto prie Sv. Antano parapišios mokyklos Cicero, III. Bus išvyka į Jūros dienos iškilmes Union Pier, Mich. Uniforma vasarinė, bet kas jos neturi, gali dėvėti ir žieminę. Dalyvauti kviečia valdyba.

× Šv. Kazimiero seserų viešųjų reikių rengta liepos 13 d. gegužinė-piknikas praėjo su dideliu pasisekimu. Lietuviai buvo labai patenkinti lietuviška duona, kugeliu, virtiniais ir kitais lietuviškais patiekalais. Seselės labai džiaugiasi ir yra dėkingos už savo reikių pastangas, gegužinę rengiant, ir įdėtą darbą.

× Ona Bleženė, Oak Lawn, Ill., žinoma visuomenės veikėja, atnaujindama prenumeratą atsiuntė ir auką. Ačiū.

× Kriaučiūnų Vardo Montessori Vaikų nameliai planuoja šį rudenį pradėti popietinę klases tris dienas savaitėje. Suinteresuoti prašomi skambinti tel. 239-2179 arba 436-2794. (sk.)

× St. Thomas. — Šis judrus ir margašpalvis uostas bus pralankytas plaukiant su PLB rengiama ekskursija laivu — gruodžio 7 d. Turtingas benuitinių prekių pasirinkimas, žavi žaliuojanti gamta, Fort Christian, Mageno jūra, Mėlynbarzdžio pilis... Žydinti, tropinė gamta prie mėlynyčių vandenų. Registracijos dabar! Informacija: American Travel Service Bureau, 9727 South Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. (312) 238-9787. (sk.)

× Lietuvos Dukterų draugijos vasaros šeimos šventė-gegužinė liepos 20 d., sekmadienį, 12 val. Marquette parke tarp California Ave. ir 71-os g-vių kampe, tiems, kurie neturi galimybių pakeliauti ar atostogų išvažiuoti. Bus įvairūs šalti pietūs, šalta gėrė, pyragai ir kava. Prašome turėti savo kėdes. (pr.)

Skubiai reikalinga lietuviškai ir angliskai kalbantys raštinės darbuotoja mokanti rašyti mašinėle ir susipažinusi su sąskaityba. Geros sąlygos. Skambinti darbo valandomis „Draugui“, tel. 585-9500. Prašyti reikalingą vedėją.

× Kostas ir Konstantina Repšiai sutiko dirbti „Draugo“ gegužinėje liepos 27 d. Konstantina Repšienė bus gegužinės šeimnininkė. Į gegužinę, važiuojant Stevenson greitkelio, reikia įsukti į Lemont Rd. į pietus ir važiuoti vieną mylią iki 103 Rd.

× Liudija Kurkulienė iš Rochester, N. Y., buvo atvykusi į Chicago, dalyvavo šokių šventėje, aplankė pažįstamus ir su Albina Kurkuli, kuris gyvena Wheaton, Ill., Lydimą Petočių šeimos, aplankė „Draugą“, apžiūrėjo spaustuvę, pasikalbėjo su redaktoriais, nusipirko knygų ir ta proga paliko 25 dol. auką. Nuosirdus ačiū.

× Irena Račinskienė, St. Petersburg Beach, Floridoje, prisimindama 1979.VII.31 Wasagoje, Kanadoje, mirusį savo vyrą a. a. Joną Račinską, paskyrė „Draugui“ 10 dolerių auką. Maloniai dėkojame.

× Irena Pilkinienė, New York, N. Y., mus maloniai pasveikino, padėjo už gerą lietuvišką informaciją, ypatingai už spausdinimą gausių nuotraukų iš VI-osios Tautinių šokių šventės ir atsiuntė auką. Ačiū.

× Ona Ivaškievė, So. Boston, Mass., žinoma Bostono lietuvių visuomenės veikėja, atnaujindama prenumeratą atsiuntė 60 dolerių auką. Tai labai didelė vieno asmens parama „Draugui“, kokių nedažnai būna. Nuosirdžiai dėkojame ir skelbiame Garbės prenumeratore.

× Vacys Mitkus, čikagiešis, mus maloniai pasveikino, atnaujino prenumeratą ir pridėjo 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× Robertas Mingėla, čikagiešis, parėmė mūsų spaudos darbą 10 dolerių auką. Esame jam labai dėkingi.

× E. Bliudnikas, Grand Rapids, Mich., dažnai paremia savo dienraštį. Ir dabar gavome jo atsiųstą 10 dolerių auką. Maloniai dėkojame.

× Aukų po 5 dolerius atsiuntė: M. Baltrimienė, Antanas Vilkaitis, Ona Maskoliūnienė, R. Silkaitis, Augustinas Jakutis, Br. Bernotas. Visiems dėkojame.

Egzekutyvų klubas surengė paskaitą apie JAV biznio poziciją tarptautinėje rinkoje. Iš kairės: inž. Kazys Pabedinskas, Jonas Pabedinskas (prelegentas) ir dr. Leonidas Ragas. Nuotr. V. Dirgelion

CHICAGOS ŽINIOS

STUDIJŲ VASARĄ

Illinois universitete Chicagoje 7,500 studentų ima vasaros kursą.

DAUG ELEKTROS

Chicagoje pirmadienį buvo 97 laipsniai karščio. Vėsinimai įvertė, kad Commonwealth Edison elektros bendrovė turėjo duoti 13,772 megavatų elektros.

UŽMUŠE DVIRATININKĄ

Šeštadienį G. F. McGehee, 71 m., važinėjo dviračiu automobilių statymo aikštėje prie supermarketo, 5346 S. Ashland, Chicagoje. Netoliese stovėjęs žmogus liepė jam sustoti, niūniuoti. Tas nepaklausė. Užpuolėjas, pagriebęs užpakalinį dviračio ratą, parvėrė McGehee, ėmė jį mušti ir spardyti. Senukas nuo to mirė. Kaltininkas L. Hudson, 31 m., areštuotas.

IŠ ARTI IR TOLI

AUSTRIJOJ

— Austrų katalikai rūpinasi Lietuvos katalikus. Kun. Jakob Foerg (Baumbachstr. 28, 4-4020 Linz) pr. metų gale paskelbė 3 puslapių aplinkraštį. Jame pateikė 63 mūsų tautiečių adresus, išrinktus iš LKB Kronikų vokiečių kalba, su nurodymu už ką ir kada kiekvienas jų buvo sovietų baustas ar kitaip persekiotas. Kalėdų šventę ir Naujųjų Metų progą prašė pasiųsti jiems sveikinimus.

Į austrų šventinius sveikinimus gauti iš Lietuvos atsakymai, tarp jų ir Antano Šeškevičiaus, rašytas austrėms mokiniams. Mokinių laiškas jam priminė jaunystės studijų dienas Innsbruke ir Vienoje ir draugus austrus. Du kun. Šeškevičiaus laiškus t. Foerg padaugino ir plačiai paskleidė. Jie pasiekė ir Vokietiją ir pateko į vokiečių laikraščius. Prieš Velykas uolusis Lietuvos katalikų draugas vėl paskelbė sveikinimų vėjų su linkėjimu „Palaimintų šventų Velykų“ ir krikščionių šūkiu „Kristus prisikėlė“ lietuvių kalba. Prie Kalėdų proga išsiuntinėty 63-jų lietuvių adresų pridėjo dar 40 adresų Lietuvoje ir Sibire. Gautus atsakymus paprašė atsiųsti jam susipažinti.

AUSTRALIJOJE

— Melbourne lietuviai savo namuose įrengė lietuvišką biblioteką jankias patalpas, nupirko lentynas knygomis, dėdėi ir įsigijo kitus reikmenis. Tokiu būdu įsigijo nemažą skolinę. LB apylinkės valdyba, kuri minėtą biblioteką išlaiko, paskelbė lėšų teikimo vėjų. Sukeltos lėšos bus naudojamos ir knygų įsigijimui. Biblioteką veda Bronė Šilvienė.

— Lietuvių Bendruomenės Brisbanės apylinkė išsirinko naują valdybą: K. Bagdonas (pirma), P. Zabukas, P. Kvičinskis, K. Genys, V. Musteikis ir B. Žygenė.

ISKYLA

Pagaliam jos atvažiavo! Visa paukščių grupė atvažiavo į pajūrį, į iškylą. Pirmą visos žaidė tinklinį, visokias estafetes ir kitus smagius žaidimus. Po žaidimų visos buvo išalkę. Rasytė su dviem draugėmis atsisėdo ir pavalgė pietus. Po to apie pusvalandį buvo laisvalaikis. Rasytė, Ona ir Dalia norėjo eiti pasirinkti šiaudų ir ką nors iš jų padaryti. Jos ilgai vaikštinėjo, kol pamatė pilną lauką šiaudų. Rasytė, Ona ir Dalia vis ėjo toliau ir toliau, rinkdamos šiaudus. Turėjo pririnkę jų didelį kibirą. Už poros valandų, kai jos trys kalbėjosi, Rasytė pastebėjo, kad nebegali surasti į kurią pusę eiti atgal. Jos pradėjo verkėti ir visos susėdo. Po ilgo laiko Ona pamatė vadovę Rimą ir ją pašaukė. Jos visos su Rima sugrįžo atgal. Rima joms sakė niekada daugiau taip nedaryti. Jos niekada daugiau taip ir nedarė.

Vilija Kontrimaitė, Los Angeles lit. m-las mokinė, („Saulutė“).

MANO KELIONĖ Į LIETUVĄ

Aš su šeima važiuavau į Lietuvą. Mes išvažiavome liepos mėn. 6 d. iš Mihailo aerodromo. Nuvažiavę sutikome visus kitus grupės dalyvius. Visa grupė įlipome į tokį autobusą ir nuvežė į lėktuvą. Aš atsisėdau su mama ir tėte. Aš sėdėjau prie lango. Lėktuvu skridau pirmą kartą. Per Atlantą nuskrudome į Kopenhagą. Ten praleidome dvi valandas. Buvo meilė į lėktuvą. Po to skridome į Stockholmą. Ten buvome sustoję tik 15-20 min. Nebuvo nei laiko išlipti iš lėktuvo. Vėl pakilome virš debesų ir lėkėme į Maskvą. Nuskrudę laukėme mūsų lagaminų 3 ilgas valandas. Nebuvo kur atsistoti. Už kokių valandų visa grupė susėdome ant žemės ir kalbėjome. Gavę čemodanus, pradėjome mutinė, važiuojame į viešbutį.

Ten permiegėjome ir iš ryto vėl į aerodromą. Šį kartą išskridome į Lietuvą. Grojo lietuviška muzika ir davė lietuviškus laikraščius skaityti. Buvo keista girdint lietuviškai kalbant per garsiaikalbį. Lijo kai nuskrudome į Vilnių. Giminės laukė lietuvių už aerodromo vartų. Daug kas verkė iš džiaugsmo. Pasisveikinome ir įlipome į autobusą, kuris mus nuvežė į viešbutį. Giminės sekė su savo mašinomis. Kai nuvažiavome į viešbutį, mūsų šeimai davė du kambarius 409 ir 410, vienas šalia kito. Susirinko giminės ir pažįstami. Sekmadienį nuėjome į bažnyčią.

Pirmą savaitę buvome nuvažiavę į Druskininkus, į Kauną ir į Rumšiškių muziejų.

Marytė Adamonytė, Montrealo lit. m-las mokinė, („Liepsna“).

Pastaba: Straipsnis ilgas, tęsiniai bus kituose numeriuose.

SEŠTOJI TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Lietuvių tautinių šokių grupė Lazdynas ruošiasi didelei tautinių šokių šventei Chicagoje. Čia susirinks iš viso pasaulio jauni lietuviai šokiams. Tik Lietuvos jaunimas negalės atvykti, nes Lietuva yra paversta ir ju komunistai neileis. Mūsų šokių mokytoja yra ponja J. Roginienė. Ji ir mes stropiai ruošiamės tai šventei, kad repre-

DARIUS IR GIRENAS

Darius ir Girenas, Perskrido Atlantą, Lituanikos lėktuvu Nešė garbę šventą.

Čia gyvenę, augę, Mylejo tėvų šali, Nes lietuvių širdį, Nieks pakeist negali!

Perskrido Atlantą, Džiunglų širdys plakė, Tik mirtis beširdė Debesiu juos sekė.

Krito jų lėktuvas, Kaip pašautas paukštis, Tarp dangaus ir žemės Buvo didis aukštis.

Soldino miškuose Mūs didvyriai žuvo, Lietuvos šalei, Liūdesys užgiuvo.

Lietuva jų laukė Vėliavos plazdėjo, Jų didingas žygis Garbe nuaidėjo.

Tegul puošia gėles Drąsą jų ir ryžtą, Tegul laisvės dienos Lietuvai sugrįžta.

Alb. Kasiubienė

Darius ir Girenas. Piešė Aras Tijūnėlis, Dariaus-Girėno lit. mok. 8 skyr. mokinys.

zento tuomete Rochesterio lietuvių. Tokie švėtos vyksta kas ketveri metai. Man labai patinka šoki tautinių šokių grupę.

Debra Mačulytė, Rochesterio lit. m-las mokinė, („Plunksna“).

KĄ MAN REIKŠIA LIETUVA

Lietuva yra kraštas, kur gimė mano tėveliai, seneliai ir pro seneliai. Nors aš gimiau Amerikoje, aš iš tėvelių paveldėjau lietuvių kalbą, lietuviškus papročius ir tradicijas.

Man daug kas yra neaišku apie mano tėvelių gimtinę. Kaip tikrai atrodė tos visos vietos, apie kurias mokausi lietuviškoje mokykloje? Norėčiau pamatyti Trakų pilį, kurios pavelsius esu daug kartų matęs. Norėčiau pamatyti Baltijos jūrą, apie kurią yra tiek daug pasakų ir dainų parašyta. Norėčiau pamatyti Šešupę ir Nemuną, kur netoli jų gimė mano tėvelis ir senelis. Norėčiau pamatyti ir Vilnių, kurio senamiestis buvo įkurtas dar prieš Kolumbui atrandant Ameriką.

Dabar Lietuva yra paversta. Ten gyvenantys žmonės yra labai suvaržyti. Bet aš turiu viltį, kad sulauksiu tos dienos, kai galėsiu nuakristi ten ir savo akimis pamatyti, kas tikrai yra ta Lietuva!

Edmundas Nemortas, Hartfordo „Švyturio“ lit. m-las mokinys.

PIETŲ METAS

Kartą pas vieną turtingą, bet šykštą žmogų susirinko draugai, kad pažaištų krepšinį ir smagiai laiką praleistų. Kai atėjo pietų metas, šeimininkas netikėtai pasakė:

— Gana šalti, visi eikite namo, nes laikas visiems pietauti!

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Kodaguojas J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

BAIGESI DOSNUMAS

Vienoje gatvėje apsigyveno nauji kaimynai. Kaimyno žmona dažnai ateidavo pas kaimynus nusipirkti miltų, druskos, cukraus ir kitų dalykų. Vis pasiūlydavo vieną dolerį. Kaimynams buvo nepatogu už tokį mažą kiekį imti pinigą, duoda veltui. O ji pasiteisindavo, kad neturinti laiko nusipirkti krautuvėje.

Pagaliam pritrūko kaimynams kantrybės dėl tų dažnų vizitų. Vienas iš jų paėmė siūlomą dolerį. Kaimynė taip susijaudino, kad vos spėjo paklausti:

— Iš kur jūs kilęs?
— Iš Skotijos! — paprastai atsakė jis.

VISIEMS PASIDARĖ GERA

Vieną dieną buvo geografijos pamoka. Visi sėdėjo ramiai ir klausėsi mokytojos. Gale klases vaikai pradėjo kalbėtis. Mokytoja liepė jiems nutilti. Mokiniai nutilo. Už dviejų minučių vėl pradėjo kalbėtis. Mokytoja paklausė mokinių, kodėl jie kalbasi. Jie atsakė, kad jaučia žemės drebėjimą. Mokytoja pradėjo juoktis ir sakė, kad kas

mės drebėjimo. Visiems pasidarė labai gera, kad tikrai nebuvo žemės drebėjimo.

Petras Remekis,

Marquette Parko lit. m-las 8 sk. mokinys.

LANKYTINOS VIETOS

Jeigu aš galėčiau nuvykti į Lietuvą, pirmoji vieta, kurioje aš sustodčiau, būtų Vilnius — Lietuvos sostinė. Vilniuje aš ečiau į Aušros Vartų koplyčią ir ten pasimelsčiau, kad Lietuva būtų laisva. Tada aš vaikščiočiau po senąjį miesto dalį ir apžiūrėčiau senus namus. Po to aš nuvažiuočiau į Gedimino pilį, ten apėčiau ir apžiūrėčiau pastatą. Mintyje aš įsivaizduočiau, kas čia darėsi ir vyko, kai karas buvo. Iš Vilniaus nuvažiuočiau į Trakus. Mokykloje mes apie Trakus daug mokėmės, tai norėčiau pažiūrėti, kaip iš tikrųjų piliis atrodo. Apžiūrėjęs Trakus, aš važiuočiau į buvusią Lietuvos laikinąją sostinę — Kauną. Ten aš galėčiau nu-eiti apžiūrėti Kauno garsiąsias vietas. Po ekskursijų po Kauną, važiuočiau į Šakius ir mėgindčiau surasti savo tėtuko ūkį. Ten gyveno mano mamytė, kai ji buvo maža. Jeigu namas būtų nugriautas, aš kaip nors sužinočiau, kur maždaug namas stovėjo. Tada aš nuečiau į tą vietą ir mėgindčiau įsivaizduoti, kaip visas ūkis atrodė.

Aš traukiniu nuvažiuočiau į Palangą pažiūrėti smėlio, kuris, sakoma, yra baltas kaip popierius. Po to, traukiniu nuvažiuočiau į Telšius pas savo pusėsėrę. Prašyčiau, kad man parodytų visą miestą ir apylinkes. Jeigu aš galėčiau nuvykti į Lietuvą, šitos būtų pagrindinės vietos, kurias aš aplankyčiau.

Almis Lukavičius, Hamiltono „Vysk. M. Valančiaus“ lit. m-las mokinys, Kanada, (Jaunystės aidas“).

PAGALVOJIMUI

Atrodo, kad mes niekam kitam negyvename, kaip tik padaryti kita kito gyvenimą sunkesni.

Geriausias būdas tarnauti Su-tvėrėjui yra daryti gera mūsų broliams.

Dievo niekas taip neįskaudina, kaip apsilėidimas savo pamums pasakė, kad darbininkai dirbo lauke ir nebuvo jokio žė-

Mindaugas (1236—1263). Piešė Raimondas Liskauskas, Hamiltonas, Ontario, Kanada.